

QUARTET
INFO

1990.
VI. évt. 6. (35.) szám
Ára: 49 Ft

magazin

video

**Vigyázat!
Hamisítvány!**

**Genesis-
live**

**Oscar-díjas
anziksz**

13+1

MICRO

**JÁTEK
27. OLDAL**

**magyarországi
videóforgalmazója**
AJÁNLATUNK:
szinkronizált amerikai filmek

**A PISZKOS TIZENKETTŐ
ISMÉT AKCIÓBA LÉP**

A HALÁLÓS KÜLDETÉS

A VÉGZETES KÜLDETÉS

**Utazzon el Georg Lucasszal
képzelete legtávolabb zugába!**

**A főszerepben: TELLY SAVALAS
A börtönből a frontra...**

Halálraítéltek újabb csapata a nácik ellen...

„A DERŰ” legyen veletek!

A CSILLAGOK HÁBORÚJÁNAK PARÓDIÁJA

**MEL BROOKS új filmjében „szédítő sebességgel” röppenek és robbannak a gegek és
a speciális trükkök egyaránt. Vajon elnyeri-e a hatalmas PIZZA-hegyet jutalmul az ifjú
YOGHURT?**

**A HUNGAROVIDEÓ filmek megrendelhetők utánvétellel a következő címen:
HUNGAROVIDEÓ Budapest, Dózsa Gy. út 150. 1134**

Kedves Olvasó!

Bizonyára meglepődve vette kezébe magazinunk e legújabb számát. Kellemes magyarázatot adhatok le, hogy új, a korábbinál könnyebb és szebb papírral igyekezzünk javítani lapunk küllemén; így a színes oldalak mellett fekete-fehér lapjaink is megszépültek. Bizom benne, hogy a formai változás az ön tetszését is elnyeri, különösen akkor, ha hozzátésem: mindez nem jár együtt a lap árának növekedésével. Igerem, az újabb, remélem kellemes meglepetésre csak következő számunk megjelenéséig kell várnia...

Házunk tájáról tekintünk a nagyvilágba. A világ egyik legtermékenyebb filmipará, az amerikai, változatlanul ontja a filmeket, tovább élteve a videózást is. Mint összeállításunkból kiderül, az amerikaiakat furdalja a lelkiismeret történelmük bizonyos eseményeiért, amelyeket legújabb, nagy művészi gondallal készített műveikben tárnak a nézők elé. Közülük számos alkotás nyerte el nemrégiben valamilyen formában az Oscar-díjat. Jó néhányukkal már az idén találkozhatunk a hazai mozikban, s talán a videotétekben is.

Napjaink egyik sztárrendezője, Martin Scorsese is halát ad a videónak, sőt, legutóbbi művének, a Jézus utolsó megkísértésének sikerét már nem is a mozi-, hanem a videóforgalmazástól várja. Tanulmányosak azonban – lapunkban is olvasható – szavai a házi videózás veszélyeiről és kultúrájáról is. Érdemes megfogadni tanácsait, miként is nézzük a filmeket otthon, házimozinkban.

1990. június

Falus Tamás

video

magazin

A merénylét órája • Gyilkos a toronyházban	4
Biborsivatag • A szorító hőse	5
A nagy menekülés • Kilüdtetettek	6
Elveszve Amerikában • A fészék	7
Féltékenység • Sónajok	9
Martin Scorsese a videózásról	10
NEC tévé • Sony hifi VHS	12
Yashica VB • Sharp LCD tévé • Uniden tuner	13
Sharp Laser Disc/CD Player	14
Sharp VL-L280U kamkorder • AZDEN editáló	15
Superek az ITT-lől	16
Bűvös rövidítések	21
VICO-játék	27
Vigyázat! Hamisítvány!	28
Itt vannak az új jogszabályok • Duna Film • Mozifilmek kazettán is	30
A profi	31
Sikerlista	33
Böngésző	34
Lesz-e összeszerelő üzem?	36
A tv népszerűbb • Terjeszkedő Philips	37
A BASF tervei	38
Keres-kínál	39
Hirözön	40
Videóval a stressz ellen – Shirley MacLaine	42
Genesis-Live	43
Amerikai anizsok – Nyugat-Berlinből	44

Kiadja: az UNIO Kiadó • Feltérő szerkesztő: Horváth Béla • Szerkesztő: Falus Tamás
 • Művészeti szerkesztő: Kerék Antal • Képszerkesztő: Fejér Gábor • Olvasószerkesztő:
 Berkes András • Tervezőszerkesztő: Cziflerszky Attila, Lázits Gyula
 Szerkesztőség: Budapest XIII., Frangepán utca 50-56.
 Levélcím: Budapest 1398 Pf. 598 • Telefon: 131-0791, 111-0893, 111-9004
 A kiadásért felel: Horváth Béla, ügyvezető igazgató
 Kossuth Nyomda, Budapest 90.0236 • Feltérő vezető: Bede István vezérigazgató
 Terjeszti a Magyar Posta
 Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzletiben és
 a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest, XIII. Lehel u. 10/a
 közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 sz.
 pénzforgalmi jelző száma.
 Címlap: Zétényl János
 HU ISSN 0237-5141

Gyilkos a toronyházban

Egy chicagói toronyházban a lakók egy késelő gyilkos tartja rettegésben. A rendőrség biztonsági őrizetét szervez, mégsem tudják megakadályozni, hogy a gyilkos sorra szedje áldozatait. Hamarosan gyanússá válik egy hivatásos zenész, aki rendszeresen távcsővel figyeli a szomszédos ház lakóit. Észreveszi azonban, hogy őt is figyelik teleszkópon, meghozza egy csinos fiatal nő. A nyomozást vezető őrmester szerint a zenész kukkoló, s ezt elegendő bizonyítéknak tartja ferde hajlamára. Közben viszont az egymást kölcsönösen figyelő fiatalok vonzalmából szerelem szövődik. Az őrmester figyelmezteti az ifjú hölgyet a reá leselkedő veszélyre, s néhány gyanús jel miatt, úgy tűnik, van is ok az aggodalomra...

Egyesült Államok,
Főszereplők: David Soul, Pam Dawber
Rendezte: John Llewellyn Moxey

Forgalmazza a **VICO**

(The Hour of the Assassin)

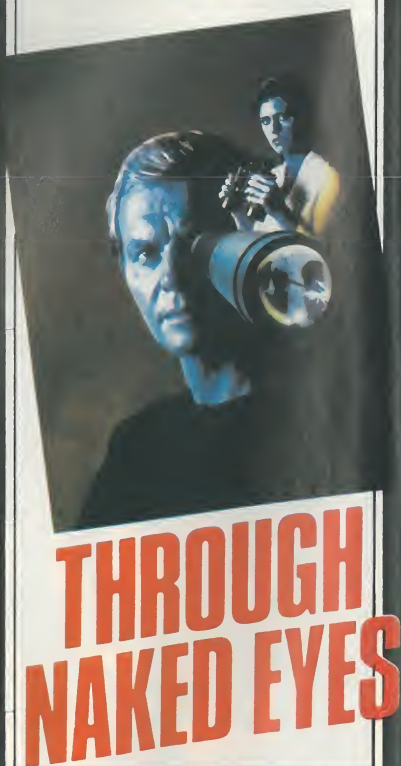
Kevés kockázatosabb dolog van annál, hogy valaki elnök legyen valamelyik dél-amerikai országban. Mondjuk San Pedróban. Ezt Villaverde, a választások győztese is villámgyorsan tapasztalhatja. Jól szervezett terroristák többszörös csapdát állítanak számára, ám hosszas, és még az amerikai filmekben megszokott színvonalhoz képest is figyelemre méltó autós üldözés után az elnök megmenekül.

A merénylet mögött azok a magas rangú San Pedró-i katonák állnak, akiknek egyáltalán nem tetszik, hogy az eljövendő elnök kacérkodik a demokráciával. A gyanút, bevált recept szerint, a baloldali gerillákra akarják terelni. Nehéz dolguk van, mert az amerikaiak támogatják Villaverdét. Egy első osztályú CIA-ügynök képében mindent el is követnek, hogy megöltasszák véendőcüket.

A katonák sem restek, és éppen az Államokból hozatnak bérgyilkost. Jól választanak, mert Martin Fierro a leendő elnököt tartja felelősnek apja haláláért. Az amerikai ügynök és Fierro halálos versenyfutását újabb autós üldözések színesítik. Életbevágó, ki ér előbb az elnöki beiktatás helyszínére. A végzetes óra elérkezik, ám találkozásuk a véres események menetében váratlan fordulatot hoz...

Egyesült Államok, 1986.
Főszereplők: Erik Estrada, Robert Vaughn
Rendezte: Louisa Llosa
100 perc

Forgalmazza a

Bíborsivatag

Burma, 1945. Az európai frontokon már befejeződött a világháború, Ázsiában azonban nem halgatnak a fegyverek. Japán még tartja magát. Iszonyú a hőség és a feszültség abban a táborban is, ahonnan a Királyi Légierő vadászpilótái tartják sakkban a japánokat.

Forrester kapitány – Gregory Peck szívdöglesztően kemény arcú, meghatóan barázdált tekintetű szerepeinek egyikében tündököl – az egyik legjobb pilóta: vakmerősége azonban már-már önpusztítással ér fel. Mintha nem törődne sem élettel, sem halállal. Egykedvűen végzi a dolgát. Csak az álmai lidércesek. A tábori orvost érdekli, mi rejlik ebben a furcsa fickóban. Magával cipeli a közeli kórháztelepre, ahol egy megszállott misszionáriusnő vezetésével burmai gyerekek százait mentik meg.

Itt találkozik Forrester a szép burmai lánnyal, Annával. Mindkettő mást kap a másiktól, mint amit vár: ettől lesznek érdekesek egymás számára. Szerelemnek hívják az ilyesmit. És akkor a pilóta elmeséli Annának, hogy közvetlenül a háború előtt megnősült, és az első bombatámadáskor felesége az égő romok alatt lelte halálát. Anna egy vörös rubinkövet ad neki ajándékba: ha nincs kinek ajándékoznia, hát őrizze meg az ő számára.

Forrester másnap rutinrepülésre indul. Új másodpilótájával egy régi bajtársát kell másik állomáshelyre vinni. A gép kigyullad, és ők Japán felségterületen landolnak. A másodpilóta megsebesül, a bajtárs pánikba esik. Forrester tudja, hogy soha nem találják meg őket. Egyetlen megoldás van: eljutni a harminc mérföldnyire lévő folyóig, és onnan vissza az övéhez. A feladat képtelenségnek tűnik...

Egyesült Államok, 1954

Irtó: H. E. Bates könyve nyomán Eric Ambler

Főszereplők: Gregory Peck, Win Min Than,

Brandia di Banzie, Bernard Lee

Rendezte: Robert Parrish

97 perc

Forgalmazza a MOKÉP

DEMPSEY

Egyesült Államok, 1933

Főszereplők: Treat Williams,

Sam Waterston, Sally Kellerman,

Victoria Tennant

Rendezte: Gus Trikonis

Forgalmazza a

A szorító hőse

1911-ben, Salt Lake City közelében egy pajtában gyakorolja a boksztólás fortélyait egy fiatalember. Kezdetben füstös kis kocsmákban bizonyítja erejét néhány dollárért. 1914-ben jut el New Yorkba, ám kapzsi és rossz menedzsere miatt kevesek ismerik meg nevét. Pedig a tehetséges sportoló minden vágya az, hogy híres ember váljék belőle, és a nagyvilág megtanulja nevét: Jack Dempsey.

A New York-i csatlódás után Salt Lake Cityben, majd San Franciscóban vívja mérkőzéseit, egyre eredményesebben. Végre felkarolja egy vérbeli menedzser, s 1919-ben már a nehézsúlyú világbajnoki címért mérkőzhet. Jack – akit a *Hair* című filmből is ismert Treat Williams alakít – célba ér: ő lesz a bajnok, és nevét szárnyra kapja a világhír. Immáron a világ legjobbjaként költözik Hollywoodba, hogy néhány filmszerepet is elvállaljon. Az igaz történetben meglevenedik egy rossz házasság és egy nagy szerelem néhány epizódja is. A húszas évek első felében Jack Dempsey az uralkodó a ringben. A világbajnok életének filmbéli nyomon követése egyben a boksztörténelem egyik nagy fejezete is.

1:06 AM

WHAT WENT INTO THESE FEW SECONDS...

1:07 AM

THE HELL...THE HEROISM...THE HIGH ADVENTURE...

1:08 AM

MAKE FOR THE SCREEN'S GREAT ENTERTAINMENT!

1:09 AM

JAMES H. HANCOCK COMPANY JOHN STURGES

THE GREAT ESCAPE

A nagy menekülés

Alapjaiban igaz történet elevenedik meg a szemünk előtt, az 1845-ös esztendőből.

A háború vége felé Németországban egyetlen táborban gyűjtik össze azokat az angol és amerikai hadifoglyokat, akik előzőleg már többször kíséreltek meg szökést más táborokból.

A hadifoglyottáborban maximális biztonsági rendszert építenek ki a németek, megghiúsítanak minden szökési próbálkozást. A foglyok azonban már profik a szökések tervezésében és kivitelezésében is, így természetesen újra és újra próbálkoznak. Egy napon megérkezik egy újabb elfogott katona, Bartlett, aki átveszi az irányítást, és nagyszabású szökési tervet dolgoz ki. Azonban nem egy-két ember számára - kétszázötvenet akar egyszerre szabadsághoz juttatni...

Miként képesek különböző jellemű, tudású és kvalitású emberek összefogni, együttműködni egy közös nagy cél, életük megmentése érdekében - ezt mutatja be a film, parádés szereposztással

Egyesült Államok, 1963

Főszereplők: Steve McQueen, James Garner, Richard Attenborough, James Donald, Charles Bronson, Donald Pleasence, James Coburn

Rendezte: John Sturges

116 perc

Forgalmazza az Intervideo

A FESZEK

(The Nest)

Egyesült Államok, 1989

Főszereplők: Robert Lansing, Lisa Langlois, Franz Luz, Terri Treas

Rendező: Terence H. Winkless
105 perc

Forgalmazza a

Kitüntetettek

„Ezt a filmet annak a 347 309 katonának ajánljuk, aki sebészlési érmet (Purple Heart) kapott Vietnámban.” E szavak vezetik be a jöképű fiatal orvos, Don Jardian történetét, aki az Egyesült Államok haditengerészetének sebészeként tevékenykedik Vietnámban, a háború kellős közepén. Katonársát életveszélyes sérüléseket kíséri Da Nangba, a kórházba, ahol megismerkedik a csinos nővérrel, Deborah Solomonnal. A rövid találkozás mindkettőjük számára sorsdöntő lesz.

Don, visszatérve alakulatához, azon töri a fejét, miként utazhatna a város jól felszerelt kórházába, hogy találkozhaszon Deborah-val. Erre ugyan egyetlen alkalommal még lehetősége nyílik, ám ezután rosszindulati parancsnok közvetlenül a harcok színterére, a tűzvonalba állomásozó egyik alakulathoz vezényli őt. Amíg csak lehet, operálja bajtársait a tülerőben lévő ellenség lövései közepette, ám egy támadás során végleg szétverik csapatait. Neki is állg sikerül élve elhagynia a csat

PURPLE HEARTS

Svábbogárral találkozni legalábbis kellemetlen. North Portot azonban, ezt a kis szigeten fekvő csendes kisvárost, valóság-gal ellepik ezek a bájosnak éppen nem mondható rovarok. Az esemény jó üzlet lehetne a helység kissé habókos rovarirtó-jának, ha a svábbogaraknak – melyeket egyébként a filmben végig poloskának hívnak – nem lenne egészen különös gusz-tusuk. A csótányok ugyanis minden élőlényt felfalnak – válo-gatás nélkül. A seriff, nem is alaptalanul, az INTEC vállalat genetikai kísérleteire gyanakszik.

A szigetre érkezik az INTEC szakembere, dr. Hubbard, egy felettebb csinos, de rendkívül célratörő hölgy. Rájön, hogy a pestis leküzdésére indított kísérleteik félfemtes következmé-nyekkel jártak. A ragadozóvá vált csótányok már genetik us mutációval, átváltoznak azzá, amit megesznek. A laboratóri-umban a csaleteknek használt macska félig macska, félig svábbogar szörnyként kel új életre. És a csótányok az embert is megeszik...

teret a halott katonatársainak megőbentő látványa nyomasztó emléket hagy benne örökre. Megmenekülése után minden vágya, hogy újra lát-hassa szerelmét, akivel már közölék halálhírét.

A kórházba érkezve szörnyű látvány fogadja

Egyesült Államok, 1984
Főszereplők: Ken Wahl, Cheryl Ladd, Stephen Lee, Annie McEnroe
Rendezte: Sidney J. Furie
111 perc
Forgalmazza az Intervideo

Egyesült Államok,
Főszereplők: Albert Brooks, Julie Hagerty
Rendezte: Albert Brooks
91 perc
Forgalmazza az Intervideo

ALBERT BROOKS JULIE HAGERTY LOST IN AMERICA

Elveszve Amerikában

Linda és David Los Angelesben élnek fiatal amerikai felső középosztálybeli (yuppie) házaspárok megszokott életét. Legfőbb gondjuk, hogy új házukban milyen színű legyen a csampa, Mercedesükbe bőr- vagy műbőr ülést válasszanak-e. Miután azonban Davidet löbbévi várakozás után sem lépteti elő a főnöke, döntő elhatározásra szánják magukat: kivonulnak a társadalomból. Elhatározásukban szerepet játszik a Szelid motorosok című film is. Mindenüket pénzre teszik, és egy lakókocsi-val elindulnak Las Vegasba, hogy újra házasságot kössenek.

A szerencsejátékok fővárosában viszont Linda egyetlen éjszaka alatt eljátézza megtakarított 190 ezer dollárjukat, amelyből pedig húsz évig akartak vándorolni Amerikában, megvalósítva tinédzserkoruk álmát. Így mindössze néhány száz dollárral kell új életet kezdeniük. Nevadában, egy kisvárosban telepednek le, ahol David „gyalogátkelőhely-őr” lesz, Linda hotdog-sütő.

Ez az az élet, amit kerestek? Vagy felébred bennük a nosztalgia a Mercedes jelképezte jólét után?

ELSZÖV ELSZÖV EL
SZÖV ELSZÖV ELSZ
ÖV ELSZÖV ELSZÖ
V ELSZÖV ELSZÖV
ELSZÖV ELSZÖV EL
SZÖV ELSZÖV ELSZ
ÖV ELSZÖV ELSZÖ
V ELSZÖV ELSZÖV
ELSZÖV ELSZÖV
SZÖV ELSZÖV

**Speciálisan
kialakított**

márkaszervizeinkben

**JVC, Siemens, Grundig, Fisher
és még sok más típusú
elektronikai termék
javítását vállaljuk**

SZÖV EL
ÖV ELSZÖV EL
V ELSZÖV ELSZÖV
ELSZÖV ELSZÖV EL
SZÖV ELSZÖV EL
ÖV ELSZÖV EL

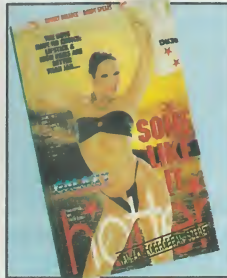

Budapest VII., Majakovszkij u. 19.
Telefon: 122-52-52
Budapest X., Pongrácz u. 9.
Telefon: 157-56-34

VIDEOAJÁNLAT

Házi videógyűjtemény bővítéséhez, igényes videózoknak. Kiváló minőségű, eredeti szexműsoros kazetták (nem fekete-piaci másolat!), magyar felirattal, számlával, szavatossággal, gyors és pontos szállítással.

(FÓKUSZ KIADÓ)

VAN, AKI FORRÓBBAN SZERETI

Stacyt és Hillaryt, a két csinos lányt majdnem rajlakapják egy izgalmas szerelmi jelenet közepén. A két fiú a lezármolás elől szökni próbál, de mivel egy törülköző az összes öltözékük, hirtelen ötlettel száradó nőt ruhákba bújnak, és egy „leányzárláson” keresnek menedéket. Sok vidám és izgalmas kalandba keverednek a lányok között. Trükkük beválik, egy darabig lányok nézik őket, és a leleplezés előtti mindkettőjüket kihúzza a csávából valaki, aki forróbban szereti...

EROTIKUS MÚLTÓ

Az éjszakai mulató ruhárába nemcsak a kábeltelevízió adja be – úgy látszik, egy időre az erotikusok is. A széplányok arcán megfagy a hívató szexuális mosoly, és vakon vetik bele magukat a karrierharcba. Kitérkel már a kis nézőtérre, mikor német milliommások vagy dollárszágú amerikai producerek kegyéért küzdeni. Ezért az Erotikus mulatóban nemcsak kiváló szexuális showt és dalbetéteket láthatunk-hallhatunk, hanem megismerjük a szexuális színpad mögött zajló eseményeket is.

1990 Ft/db

Postai utánvétellel megrendelhető: Pécs Pf. 56. 7617

**FÉNYPONT®
videocenter**
Pécs, Rókus u. 3/a.

Ha mind az ötöt megrendeli, a postaköltséget átvállaljuk!
Viszonteladókát is kiszolgálunk!
Tel/fax: (06-72)33-612 0-24

TÁNCOLÓ ANGYALOK

Marlowe bíró szigorú erkölcsi elveiről híres, és az erotikus mulatóba csak a Táncoló Angyalok ellen emelt vádak miatt keveredik. A csodaszép lányok ellenállhatatlan mosolya és időmái még őt, az erkölcsöszt is megigátják. Daisy, a revütáncosnő mindent latba vetve hatalmába keríti. A lélegzetelállító, buja és ugyanakkor esztétikus szexuális produkciók végül a tevéhetetlen bíró-t betörők, ő maga is szereplője lesz a fényes revűnek.

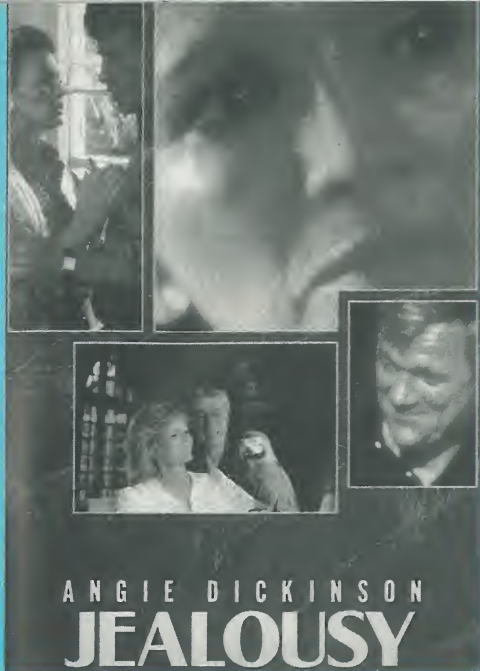
ORGIA BERLINBEN

A kivételes luxuspár sivar anyagi létét hangos bulikkal színesíti. A nagyszíni hőbörben szenvedő alkalmi szexuális macskák csapattal szívesen megzabálnák a két milliommóst szexuális tartalmú. Ekor jelenik meg a rendőrség titkos ügynöke. Kísérletesen szeretne az illegális élnyélből. Végezetül a korrupciós titkosügynökön jó érzékekkel nyúl a kettős játékhöz. Ezek adják a robbanókony keveréket egy briliáns és borzongató sztorhoz. Szép nők, jó polenc, szex és krimi – minden együtt van a jó szórakozáshoz...

MISTER MILLIÁRD DOLLÁROS BABÁI

A láthatatlan amerikai pénzmágnás, Mr. Milliard bírók gátlástalanossággal irányítja európai babáit. Csatlós, Joey a leggyermesőbb ügyleitet bonyolítja, akár feles máfiázókról, akár illegális olajüzletről legyen szó. Joey lakótársa Tom, aki riporterként végre élete nagy sztorját akarja megírni, véletlenül rákatt a nagy témára: Joey izgalmas kalandjaira... A sok gyönyörű hölgy – beleértve Mr. Milliard várakoztatás jóbokézt. Samantha Silverpoot – csak bonyolítja a helyzetet. Szex, temperamentumosak és frivolak: Mr. Milliard babái...

Egyesült Államok
Főszereplők: Angie Dickinson, Paul
Michael Glaser, David Carradine, Richard
Mulligan, Bo Svenson, France Nuyen
Rendezte: Jeffrey Bloom
95 perc
Forgalmazza a **VICO**

Féltékenység

(Jealousy)

Különös érzés a féltékenység, amely rabul ejtheti az embert, meghatározhatja cselekedeteit. Ezt bizonyítja ez a három epizódból álló film is. A különálló történeteket Angie Dickinson színészi játéka fogja össze.

Az első történetben milliomos asszonyként él lányával egy csodálatos, üszömedencés házban. Velük él egy férfi – akit a Starsky és Hutch krimisorozatból jól ismert Paul Michael Glaser alakít. S hogy valójában ki ő, az a jelenet poénja...

A második epizódban a fő konfliktus okozója nem más, mint egy papagáj. A gazdag férj – felesége nem kis bosszúságára – imádja a madarat. Amikor egy alkalommal a férj elutazik, különös dolgok történnek a szárnyassal. A háttérben persze megint ott a féltékenység...

Az utolsó történet főhőse egy country-énekesnő, aki szakítani akar szerelmével, ám a férfi ezt nemigen akarja tudomásul venni. E perctől kezdve már aggódhatunk is az énekesnő életéért...

Sóhajok (Suspiria)
Olaszország-Egyesült Államok
Főszereplők: Jessica Harper,
Stefania Casini,
Flavio Bucci, Miguel Bosé
Rendezte: Dario Argento
90 perc
Forgalmazza a **MOKEP**

Sóhajok

(Suspiria)

Suzy Banion, az ijedt arcú amerikai balerinajelölt egy esős éjszakán érkezik Freiburgba, a híres balettkiskolába. Nagy nehezen taxit fog, megérkezik a szecessziós-rózsaszín épülethez, de bejutni nem tud. Előbb egy zaklatott lány állja útját, aki éppen pánikszerűen menekül. Titokról beszél, meg nárciszokról – aztán elfut. Legközelebb már a barátnője lakásán látjuk, amint egy jól megtermett szőrös kéz nagyjából ötven-szer kést márt belé, majd fölakasztja.

Suzy másnap végre bejut az intézetbe. Nem mondhatni, hogy előérzetei túlságosan biztatóak lennének. A lányok furcsán néznek rá, a balettmesternő leginkább egy kápóra emlékeztet, az igazgatónő ismeretlen helyen tartózkodik, helyettese háborzongatóan mézesmázos, a plafonról több száz fehér kukac ereszkedik alá, s valaki furcsán horkol. Suzy rosszul lesz, de a betoppanó orvos ellátja gyógyszerrel meg jó tanácsokkal. Hamarosan barátnőre is szert tesz: azzal a lánnyal melegszik össze, aki a meggyilkolt lánnyal együtt úgy sejt, valami nagyon nincs rendben ezzel az intézettel. Mire mindezt végigmondaná, már meg is gyilkolják.

Suzy boszorkányságra gyanakszik. Megtudja, hogy az intézet egykor Markosz kisasszony, a görög okkultista, a mágikus fekete királynő tulajdona volt. És – mint tudjuk – a boszorkányok hatalma nem múlik el a halálukkal. Suzy nyomozni kezd...

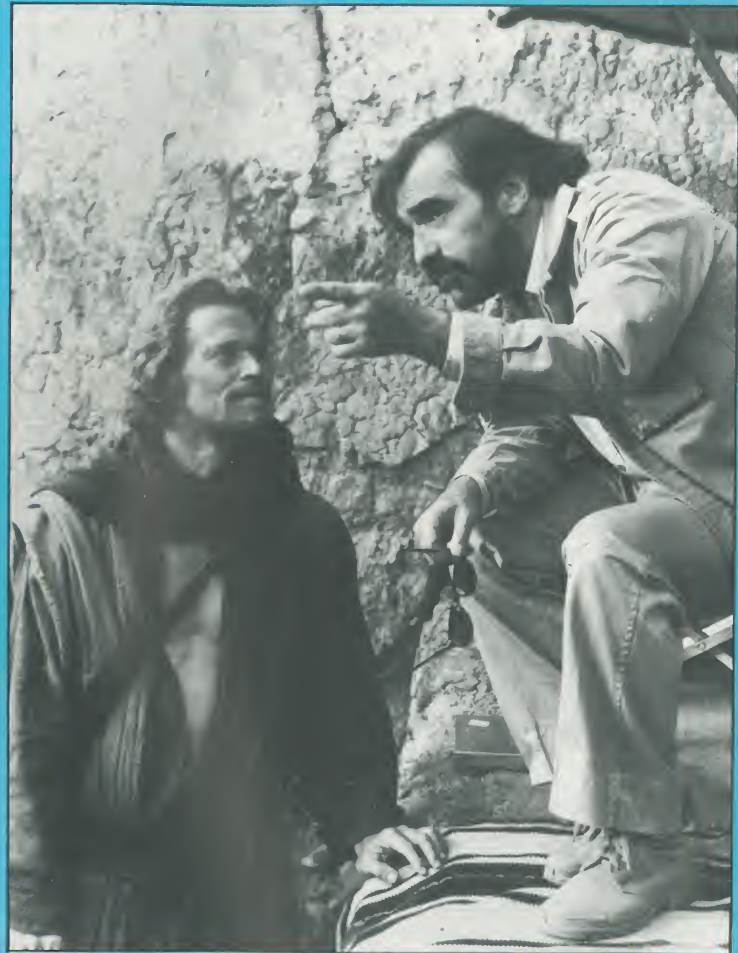

Martin Scorsese a videózásról

Martin Scorsese napjaink egyik legnépszerűbb amerikai rendezője. Ő az a művész, aki sokaknak készíti igényes filmjeit. Nála történetnek és látványnak egyaránt fontos szerep jut; alkotásaiban az elmélkedés, a film gördülékenységet gátló statikus elemek nem győzedelmeskednek a történet sodrásán, ezért tekintik – joggal – „emészthető” rendezőnek. Nevéhez olyan alkotások köthetők, mint *A taxisofőr*, a *Dühöngő bika* vagy a *Krisztus utolsó megkísértése*.

A videózás, különösen az otthoni, a lakás négy fala közé szorult-szabadított videó-kultúra több mint egy évtizedes története során rengeteg ellenséget szerzett magának „filmek berkeiben”. Mások, ugyancsak szakmabeliek, felesküdtek az új műfajra. Egy biztos: mára olyan helyzet alakult ki, hogy a nagy rendezők, a világ filmes élvonalára se lehet közzömbös a *home video* jelenlétével szemben. Amióta nemcsak pornó, horror, kémtörténet, kommersz videóklip vagy egyéb, többnyire silány áru vásárolható, kölcsönözhető a boltokból, hanem a filmtörténet majdnem minden jelentősebb alkotása, azóta a Scorsese-formátumú művészek is döntéskényszerbe kerültek. Állást kell foglalniuk a lényeges kérdésekben: miként viszonylik egymáshoz a mozi vásznon látható alkotás és a videokazettára rögzített és tévéképernyőn megjelenő képsor; veszít-e jelentőségéből egy valamikori szélesvásznú film a televízió dobozméretén; vagy épp ellenkezőleg: a videó képes-e megújítani a régi alkotásokat; s hogyan változtatta meg az otthoni videó a filmnézési kultúrát; tudják-e a rendezők igazi filmként, művészi produktumként nézni a videokazettáról vagy lézermelezről sugárzott műsort?

Martin Scorsese azon rendezők közé tartozik, akik felismerték: nem térhetnek ki a vászlasztás elől. S nemcsak hogy feleletet adott a fentiekben feltejt kérdések némelyikére, hanem higgadtan, indulatoktól mentesen igyekezett feltárni a

videózáshoz való viszonyát.

Scorsese és a videó kapcsolata is az álmokban kezdődött. Szinte mitikusán. Valószínűleg nem ő az egyetlen rendező, aki évekig álmódzott arról, hogy létezenek boltok filmkazettákkal sűrűn megpakolt polcokkal, ahová

az ember csak úgy besétál, mint egy könyvesboltba, kivásztja kedves filmjeit és hazaviszi őket a magángyűjteményébe. Ott aztán kedvére nézegetheti mindegyiket. Elmerülhet végre a részletekben. Egy-egy technikailag érdekes, nehezen megfelfejthető

képet, képsort annyszor porgethet vissza, ahányszor csak akar. S ha a gyűjtő történetesen filmrendező, könnyedén tarthat házi előadásokat is kollektíója segítségével. Scorsese a lányával példálózik. A videógyűjtemény adott módot a rendezőnek, hogy

bemutassa lányának Karl Freund A múmia című klasszikus horrorfilmjét, egy olyan, filmtörténetileg is igen jelentős alkotást, melyhez más-képp nemigen juthatna hozzá a fiatalabb nemzedék. És a házi oktatás folytatódott. Karl Freund után Scorsese számára logikusan következik James Whale, a *Franken-*

Pressburger The Life and Death of Colonel Blimp (Blimp ezredes élete és halála) című két és háromnegyed órás alkotása. Scorsese szerint a film lezérlemezkiadása elsőrangú minőségű, viszont e jelentős film csak akkor lehet nagy hatás-sal nézőjére, ha az nagy figyelemmel, az elejétől a vé-

kerét (így Krisztus-filmjét is) elsősorban a videóforgalmazástól várja. Nyilatkozatából az derül ki, hogy művészi és tanári tevékenységét a jövőben a videó nyújtotta lehetőségekhez kívánja igazítani. Úgy látja, hatalmas kincsek rejlenek a videós oktatásban. Rendezőknek eddig még nem adott meg, hogy

a filmkészítés legapróbb trükkjeit, fázisait diákiakkal érzékeltetni tudják. A videó képes a legfinomabb mozzanatok rekonstruálására is. (Ő maga már meg is tette az első lépéseket egy New York-i egyetemi előadásában. A Dühögő bika boksz-jelenetét elemezte diákjainak lépésről lépésre.)

Scorsese optimista. Úgy gondolja, az otthoni videózás számos elfeledett nagy rendezőéletművére irányíthatja a nézők figyelmét. Javaslatlaltal is él: meggyőződése, hogy Anthony Mann művészetét újra fel kellene fedeznünk, s erre a videó igen alkalmas is. Hiszen ő rendezett olyan fontos filmeket, mint az *El Cid* vagy A Római Birodalom bukása. Véleménye szerint a videó gyakran új életet lehel egyes filmekbe, melyek a mozivásznon nem tudták igazán megnyerni a nézők szívét. Így volt ez a Powell/Pressburger páros *The Red Shoes* (A piros cipők) című alkotásával, mely az otthoni képernyőknek köszönheti egyre növekvő sikerét.

Érdemes lenne megszívlelni Scorsese tanácsát, és a technikaiag is egyre fejlettebb videó-zást a képi értéktelenség szolgálatába állítani.

M. J. Gy.

stein menyasszonya rendezője. Ő is „tananyag”.

A mozi-terem és a házi videózás viszonyáról azt vallja A *taxisóőr* rendezője, hogy a tökéletes videóminőség a legfontosabb. Ha nagy tévéképernyőt és kiváló hangminőséget tudunk teremteni házimozinkban, megközelíthetjük a színháztermi minőséget. Scorsese szerint ez az egyedüli útja annak, hogy az emberek végre úgy nézzenek otthonukban filmeket, ahogy filmeket nézni *kell*. Az amerikai rendező ugyanis nagy „veszélyt” lát az otthoni mindennapos cselekvésekben. A házi videó nézője megteheti, hogy a filmet mesterséges úton megállítja, s ezzel a művészi élvezetet *teljesen elrontsa*. Legálábbis sok esetben. Scorsese úgy véli – igen meggyőző módon –, hogy a filmnézésnek folyamatosnak kell lennie, máskülönben a hatása jelentős mértékben csökken.

Az otthoni luxusminőség segíthet abban, hogy az élmény maradéktalan legyen: ne zavarja meg beszélgetés, házimunka stb. Példa erre Michael Powell és Emeric

géig egyhuzamban követi a képsorokat. Ezek szerint tehát nem a műfajjal van baj, hanem a filmnézési, befogadói kultúrával! S itt van mindjárt egy másik példa: Scorsese filmje, a *Krisztus utolsó megkísértése*. Ismét egy száznyolcvanhat perces műről van szó, melynek végigülséhez sok türelemre van szükség. Különösen azokhoz a tudatosnak lassított tempójú képsorokhoz, melyeket Scorsese a marokkói sivatagban forgatott. E képeknél a rendező az időtelenség hangulatát kívánta növelni szuggesztíval. Ő maga e jelenetek miszticizmusát, transz jellegét hangsúlyozza. A Krisztus-film is alkotó együttélést követel önmagával. Koncentráltat parancsol befogadójának.

Scorsese mester az amerikai *Video Review* szaklap egyik legutóbbi számában például kijelentette: A videóhoz való viszony a kettős. Egyrészt mint alkotó nem hagyja, hogy a videótechnika megváltoztassa filmrendezői gyakorlatát, stílusát, másrészt azonban elismeri, hogy bizonyos filmjeinek si-

ÚJ ÉV – KEDVEZŐBB ÁRAK!

Referencia- és egyéb filmek készítése
percenként 5–10 ezer forintért
U-MATIC vagy S-VHS minőségben
U-MATIC HB,

SP és LB rendszerű
EDITÁLÁS és HANGOSÍTÁS
Sokszorosítás VHS kazettára
U-MATIC, S-VHS vagy VHS anyagról
Diaprogramok átirása videóra
Kész MUNKA- és TŰZVÉDELMI vi-
deó- és diaprogramok árusítása
(kérdje díjtalan katalógusunkat)

IPARI KISSZÖVETKEZET

AUDIOVIZUÁLIS STÚDIO
Ipari Szolgáltató Szakszoport
1077 Budapest, Wesselyényi u. 17.
Telefon: 420-160/17 m.

NEC tévé

A japán NEC új tévéje nemcsak abban egyedülálló, hogy 51 collos (mintegy 130 cm!) a képátlója. Ez önmagában is súlyos tény (szó szerint), de ha hozzávesszük azt a néhány módosítást, amelyet a NEC mérnökei elvégeztek a konstrukció során a hagyományos tévékhez viszonyítva, valamint megérthetünk a dologból.

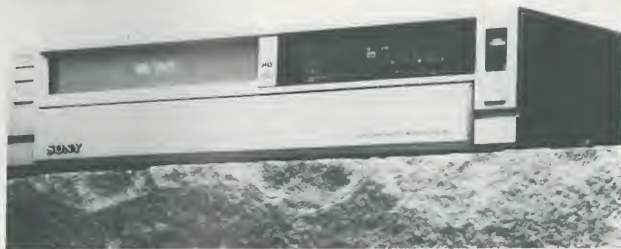
Ez egy IDTV, azaz „javított felbontású” készülék. A javított felbontást azáltal éri el, hogy a bejövő váltott soros letapogatás szerinti két félképet egy digitális tábla gyűjtik, ahol egy 11 megabites jelfeldolgozó áramkör korrekciókat végez a képen. Többek között digitális fésűszűrővel szétválasztja a világosság- és színjeleket, térbeli mozgás-adaptív korrekciókat hajt végre a képelemek körében és félképek helyett ilyen javított, teljes képeket küld a képernyőre. Ennek eredményeképpen a függőleges felbontás 450 sornyira nő, ami kb. 40 százalékkal jobb az átlagosnál. A kép plasztikus, életszerű, amihez az is hozzájárul, hogy egy hatásos digitális zajcsökkentő a zajok nagy részét eltávolítja. A hanghatás is támogatja a képet: Dolby surround áramkör teszi igazán térszerűvé a hangot is.

A NEC ID-5282S tévéje és az ehhez hasonló készülékek komolyan el kell gondolkodtassák a HDTV fejlesztőit, hogy megéri-e az óriási költséggel kifejlesztett új technika, amikor néhány ügyes húzással – hála a digitális áramköri technikának – csaknem ugyanolyan minőségű videóképet lehet nézni a teljesen hagyományos, módosítatlan tévéadásból is. A szóban forgó készüléknek szempontunkból két komoly hátránya van: az egyik az ára, a másik az, hogy NTSC rendszerű.

Sony hifi VHS

Meglepő talán, de még a Sony sem szégyelli a mellékelt ábrán látható két készüléket. Pedig az S-VHS korában egyszerű VHS-t gyártani – nos, ehhez kell valami. Például az, hogy ezek a gépek annyira jók legyenek, hogy ha egy tévéstudiónak VHS gépre van szüksége (melyeknek ne lenne?), akkor érdemes legyen ezek közül választani. A jó képminőségen túl azonban pontos és tartós mechanika jellemzi ezeket a készülékeket. Így könyvtárak, intézmények, iskolák számára optimális vétel, mivel várhatóan kevés időt, pénzt, energiát kell karbantartásukra fordítani. Egysszóval ezek a gépek egy picit különböznek az otthoni szériadaraboktól.

Az első képen látható SVO 150 típusjelű egy rekorder és lejátszó, a másik, az SVP 120 csak lejátszó. Mindkettő hifi hangot is le tud játszani, ami pl. zenei célokra is alkalmas teszi őket. Automatikus ismétlő lejátszás, gyors szalagmozgítás igyekszik a felesleges állásidőket csökkenteni. A gépek BNC csatlakozókkal vannak ellátva; a hálózati kábel védőfölddel készül, ami megkönnyíti nagyobb rendszerbe való illesztését (érintésvédelmi szempontok, zavarok stb.).

Yashica VB

A képen látható két készülék közül első pillantásra az ember nem is tudja megmondani, melyik micsoda. A bal oldali ugyanis egy új formába öltöztetett fényképezőgép; a jobb oldali pedig egy kicsi V8 kamkorder. A formai újítás oka az, hogy megpróbálták minél jobban egy kézre összpontosítani az eszközök kezelését. Ez – minthogy hétköznapi, turisták kezébe való eszközökről van szó – jelentős szempont, és jól megoldották. A V8 kamkorder típusa KX-1, fantáziánéve Samurai, és kis méretei ellenére meglehetősen sokat tud. Hatszoros varioobjektív-jével még a kezdő képsínalók (mondjunk inkább videóst?) is elboldogulnak, bár a makro beállításához a tapasztalat szerint sok türelem kell; nem is nagyon szokták használni. A CCD kiolvasási ideje öt lépésben 1/4000 mp-ig csökkenthető, így a leggyorsabb mozgások is kifogástalanul analizálhatók. Automatikus fénycsökkentés, autofókusz, háttérfénykompenzáció ma már éppúgy elengedhetetlen szolgáltatása az ilyen egyszerű kamkordereknek, mint amilyen ez is.

Nyolcszínű, gördítethető felirat készítővel, amelyet a képre lehet úsztatni,

időt, dátumot lehet beírni. Az indítógomb célszerű elhelyezése szokatlan perspektívákban is megkönnyíti a gép használatát. A beépített úsztató áramkör és edit search (keresés) kifogástalan átmeneteket biztosítanak az egyes részek között.

A kamkorder mintegy 4 lux megvilágítástól használható, vagyis lényegében mentesíti felhasználóját a világítás

gondjától. Persze a vele készített felvételek nem olyanok, mint egy gondos beállítás után készített Betacam SP-felvétel, de a legtöbb otthoni célra megteszi... Akinek ez sem elég, vigye magával a képen látható másik gépet is, az X4.0 névre hallgató fényképezőgépet. Csak össze ne keverje őket a felvétel lázban...

Sharp LCD tévé

Kicsi, de növekvőben levő – ez az állítás nemcsak az LCD képernyős tévék képméretére áll, hanem a képmínőségre is vonatkozik. A képen látható Sharp gyártmányú, Crystaltron

névre keresztelt kicsi tévé képátvitelére négy coll (azaz kb. 10 cm). Ennek ellenére persze komikus nagyképű a mellette látható vezetéklessé távvezérlő, amely mindössze három dolgot tud: csatornát váltani, hangerőt szabályozni és ki-be kapcsolni a készüléket. Mintha nem érnénk el kezünkkel kényelmesen bármelyik pillanat-

ban... Persze az is lehet, hogy a felhasználókat tesztelik: hogyan használják a készüléket. Ez a kis tévé csak Japánban került forgalomba (NTSC változatban) és a japánok türelmesek, szívesen elbábelölnék a távvezérlővel. Valószínű, hogy Európában senki sem venné meg hozzá...

Uniden tuner

Feljettebb és jobb gazdasági körülményekkel rendelkező – és persze szerencsés csillagzat, illetve műhold alatt fekvő – országok polgárai ugyancsak fanyalognak, ha azt a néhány (tucat) programot nézhetik csak, amelyek a földi sugárzásban, illetve kábelrendszeren (KTV) keresztül elérhetők. Ezen az „áldatlan” állapoton segítenek az olyan készülékek, mint amilyen a képen látható Uniden gyártmányú, UST-4800 típusú műholdvedvő egység. Ezek általában több száz csatorna vételére alkalmasak.

A készülék önmagában persze semmit sem ér: szükséges hozzá a műhold jeleit megfelelő erősségben vevő (paraboloid) antenna, valamint a külső téri egység, melynek leglényegesebb része az antenna fókuszában elhelyezett demodulátor, illetve keverő áramkör. Viszont egy ilyen rendszer nemcsak egy, hanem több fogyasztót is ki tud szolgálni, ami bizonyos esetekben igen olcsóvá teheti a műholdvedvő rendszer üzembe állítását és működtetését.

Sharp Laser Disc/CD Player

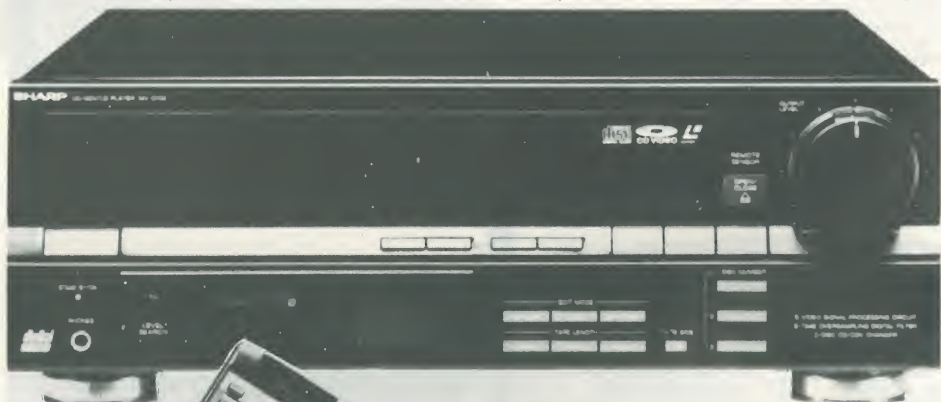
Egyre több – és jobb – lézeres lemezjátszó kerül a boltokba, legelső sorban az Egyesült Államokban. A jobb eladhatóság érdekében kell rendelkeznie valamilyen különlegességgel minden valamirevaló típusnak. Így gondolták ezt a Sharp MV-D100 kombinált lézeres lemezjátszó kifejlesztői is. Ez a készülék nemcsak arról híres, hogy le tudja játszani az összes ismert lézerlemez, hanem némelyikből akár egyszerre hármat is betehetünk a gépbe, melyeket egy egyedülálló lemezváltó szerkezet sorra játszik

le. Az MV-D100 a normál (öt coll átmérőjű) CD-lemezekon kívül alkalmas a kicsi, háromcollos CD-lemezek, a nyolc- és a tizenkét collos lézer videólemez és a CD-V (compact disc-video) lejátszására is. Olyan extrá szolgáltatásokra is „megtanították”, mint pl. az, amikor a magnóra való minőségi átmásolás érdekében a feltett lemez maximális kivezérlésű részét automatikusan megkeresi a készülék, ehhez beállítjuk a felvételi szintet; a továbbiakban a lejátszást úgy szabályozza, hogy a szint mindenkor optimális maradjon.

Az MD-V100 készüléken húsz sávot lehet beprogramozni lézer képlemez esetén (bármelyik típuson). A standard-play lemezekon (CAV: constant angular velocity, vagyis azonos szögsebesség) a lejátszás bármelyik frame-számtól programozható; a nyújtott játékidőjű lemezeknél (CLV: constant linear velocity, azaz azonos lineáris sebesség) a programozás bármelyik időpillanatra vonatkozhat. A sebesség és a lejátszás iránya változtatható; a CAV típusú lemezeknél a képenkénti (kockázó) lejátszás is lehet-

zelőszerve és az általa beállítható üzemmódok közötti eligazodást LCD ernyő segíti, ahol minden lényeges paraméter megjelenik. A távvezérlővel minden lényeges funkció irányítható, ezenkívül a track/fejezet vagy egyediképkiválasztás, zajcsökkentő ki-be kapcsolás, ismételt lejátszás stb.

A videólemezjátszó egység frekvenciamenete 4,2 MHz-nél kb. 3 dB-t csökken – ez igen jó, a képlemeznel megszokott képmínőséget jelent. Hasonlóan kiváló a jel-zaj viszony is, amely a világosságsig jel nézve több mint 46 dB. A hangjellemzők sem rosszak. Míg az

Aki sokszor vett már át magnóra egy jó minőségű, nagy dinamikájú lemezről, tudja, hogy ez mekkora előny. Márpedig a szóban forgó lemezek dinamikája néha meghaladja a 90 dB-t is. (Más kérdés, hogy mi értelme van sokkal silányabb minőségben átmásolni ezeket a valóban kiváló hangminőségű felvételeket...)

A CD vagy CD-V lemezeknél hasonló programozási lehetőségek vannak annak érdekében, hogy a lejátszás egy bizonyos számnál (a lemez egy megadott helyén) kezdődjék.

A hanganyagmásolást többféle editálási funkció is segíti. A képmínőség javítása érdekében az MV-D100-at S-VHS csatlakozóval is ellátták arra az esetre, ha S-VHS tévéhez kívánnánk kapcsolni.

A készülék számos ke-

analóg rész szokványos hifi-értékekkel jellemezhető, a digitális hangfokozat torzításban, jel-zaj viszonyban stb. még ennél is sokkal jobb. A torzítás a teljes átviteli frekvenciasávra század százaléknyi, a jel-zaj viszony 95 dB körül.

Mindez sok vagy kevés azért az 1990 dollárért, amelybe ez a készülék az USA-ban kerül? Nem kevés; de a kérdés költői, mert NTSC norma szerinti gépről lévén szó, nálunk aligha veszi meg valaki hazai használatra.

Sharp VL-L280U kamkorder

A legtöbb videóeszköz-gyártó a komerciális területen érthetetlen módon óvakodni látszik attól, hogy minden tekintetben csúcsteljesítményt nyújtó készülékeket hozzon ki a piacra. Ha belegondolunk, megérthetjük, hogy emögött üzleti megfontolások állanak: ha volna egy vagy néhány ilyen csúcsmoodel, a többi nehezeze talánna gazdára. Márpedig konkurencia ide vagy oda, azért van egy bizonyos láthatatlan szövetség a videóeszköz-gyártók között is. Tehát a megjelenő kamkorderek egyike például abban kiemelkedő, hogy nagyon érzékeny, a másikkal jó a felbontása, a harmadik kiváló objektívvel jön ki, a negyedik az S-VHS-t is tudja stb. Belegondolni is sok, mi lenne, ha mindezt egyetlen készülékben megkaphatnánk... Pedig a gyakorlatban ez semmilyen műszaki erőfeszítést nem igényelne a gyártók részéről.

Az itt bemutatandó kamkorder a Sharp japán cég konstrukciója. Tipusa VL-L280U és legalább két dologban élenjáró. Az egyik az, hogy varióbjelítve már-már profi teljesítményekre képes, tekintve 12-szeres átfogását. Jelenleg ez a legnagyobb teljesítményű, amatőr kamkorder-objektív, azonban hírlki, hogy nemcsak a talán 18-szoros átfogású objektívet is találunk valamelyik hasonló készülékben. A másik:

érzékenysége 1,9 lux! Ez a tisztességes tesztek szerint azt jelenti, hogy ekkora fény mellett a kamkorder kimenetén korrekt, 1 Vpp nagyságú videójel jelenik meg. A legtöbb készüléknél ilyenkor azonban színjelekről beszélni nemigen lehet, a kép színeiben nem értékelhető. A Sharp VL-L280U ebben is kivétel. Kijűnő feher-egyensúly-beállítás, kiváló szintizálás, csekély színát-hallás jellemzi. Az átlagosnál jobb a kép jel-zaj viszonya: Az optimális megvilágítás esetén a világosságjelre nézve 41,4 dB.

Egyébként felszereltsége hasonló az e kategóriában szokásos kamkorderekéhez. A forgó törlőfej a hibátlan editálásról gondoskodik; úthangosítás is lehetséges. Önkioldóval van felszerelve, amely

30 másodpercenként indítja felvételt a gépet. A kiolvasási idők: a normális mellett 1/500, 1/1000 és 1/2000 mp. Minden beállítás automatikusan vezérelhető, de a folyamatok feher-egyensúly-állítás kikapcsolható, ha nem kívánjuk, hogy a változó színhőmérsékletű világítás szerint állandóan korrigáljon. Ugyancsak lehetséges valamelyest korlátni az erős háttérfényt a blende irányításával.

Maga a kamkorder egy félcollis CCD-t használ, amely kb. 270 ezer képelemet dolgoz fel. A már említett rendkívüli érzékenységet a gép azáltal éri el, hogy egy nagy erősítésű áramkört alkalmaz – ez persze rontja valamelyest a jel-zaj viszonyt, de nem annyira, hogy meg ne érne az érzékenységen elérhető javulás miatt.

Van a gépben egy digitális úszató (trükk) áramkör, amely egyben tárolja a kiszélt feliratokat. Fel- és leúszás szintén lehetséges.

A gépen végzett teszt szerint a vízszintes felbontás 350 sornyinak mutatkozott a kamerarészre vonatkoztatva; a visszajátszott VHS-jelen csak 260 sornyi, de ez sem a legrosszabb érték. Valamivel kisebb az RF-egységen keresztül: 230 sornyi.

A készülék csak normál hangfelvétellel képes – a beépített mikrofon ezen a készüléken sem használható: érzéketlen és zajos.

Mindent összevéve, a készülék nem rossz; a varió és az érzékenység tekintetében kiváló. Négykilós súlya, valamint az ára – 2200 dollár az USA-ban – sokakat visszatartat megvételétől.

Bizonyos, hogy az editálás otthoni lehetősége vagy körülményes volta a jövőben egyre kevesebbet tart vissza a videóeszközök aktív használatától, vagyis attól, hogy ki-ki maga készítsen videóanyagokat, műsorokat – esetleg reklám- vagy referenciafilmeiket; tovább növelve ezzel a videós vállalkozások sokszínűségét és kínálatát.

Erre biztat burkoltan az itt látható editáló távvezérlő is, amely az amerikai AZDEN cég gyártmánya és VE-100 névre hallgat. Alig ötszáz dolláros árával sokak körében lehet vonzó, főleg, ha megmondjuk, hogy a piacon levő sok hasonló távvezérlő közül hány képes tárolni 200 vágási pontot – azaz száz snitt kezdetét és végét. A vágások pontosága három képen belül van, ami azt jelenti, hogy kockára pontosan ugyan nem, de szótagra lehet vele vágni, ami a legtöbb gyakorlati esetben bőven elegendő. A hang fel- és leúszás is megvalósítható. A VE-100 VHS, Beta, V8 és S-VHS rendszerekbe egyaránt beállítható – bár ne feledjük, hogy ez elsősorban nem döntés vagy csatlakozók kérdése, hanem az editálásra szánt gépeknek kell erre alkalmasnak lenniük. Ezért az ilyen és hasonló dobozok megvásárlása előtt az a leglisztább, ha kipróbáljuk – de legalábbis szakértővel konzultálunk, aki felelősséggel nyilatkozik arról, tudjuk-e majd használni a készüléket.

AZDEN editáló

TESZT

A mérések a Magyar Elektrotechnikai Ellenőrző Intézet laboratóriumában készültek. A tesztet összeállította és az értékeléseket készítette Géczy Géza

Superek

ITT

az

-től

Teszt rovatunkban ritkán fordul elő, hogy összes hasábkunkat egyetlen gyártó termékeinek szenteltük, most mégis megteszük, mert a Selectronic Kft. jövőtőlől közlebről is megismerkedhetünk az ITT Super-családjával.

A Super VHS-ekről (röviden S-VHS) már többször írtunk, vagy pontosabban igyekeztünk képet adni e technikáról. Abban reménykedtünk, hogy a közeljövőben a bizomanyi értékesítésen kívül talán a hazai kereskedelem kínálata is bővülni fog ilyen készülékekkel. Persze ez nem az az osztály, ami a mindennapos vásárlások kategóriájába tartozik, hiszen az ITT-Nokia VR 3799-es videómagno ára 3000 DM, az ITT-Nokia S-VMC 3699 VHS-C kamkorderé 3700 DM, vagyis nem éppen olcsók. A DIGIvision 5518 H televízió típusjelzésében lévő „H” betű arra utal, hogy helye van az általunk tárgyalt készülékek között, a maga 60 ezer forintos árával. Belépőjé az superek táborába S-VHS csatlakozási lehetősége indokolta, melyet ma még kevés készülék rendelkezik.

Nos, az ITT ágas-bogas, sok mindenre kiterjedő tevékenysége alapján (lásd keresette cikkünk) külön érdekességnek tűnik az a rendre visszatérő kérdés, hogy egyegy szépen hangzó márkánév mögött ki is az igazi gyártó. Mert bizony most

sem minden ITT-Nokia, ami fénylik. Az 5518-as tv valóban a Nokiánál, Pforzheimben látta meg a napvilágot, az ITT-Nokia VR 3799 videómagno születésénél azonban a Sanyónál bábáskodtak és eredetileg a VHR-D4980 G nevet kapta. Az S-VMC 3699 kamera sem éppen az óvilág szülötte, alaptípusa a JVC GR-S77 S-VHS-C kamkorderé, és még hat testvérrével szinesíti a felvevők egyre népesebb mezonét.

A DIGIvision 5518H sztereo színes tv típusjelzésében lévő első két szám az 55 cm-es képcsőméretre utal, amit szó szerint csak utalásnak tekintünk, ugyanis a már néhány éve honos jelölés a képcső üvegballonjának a külső méreteit adja meg, a valós látható mező átlója valójában 51 cm. A készülék formaterve újszerű, az új ITT családba illeszkedő – de már más gyártóknál is alkalmazott – soft-line vonalú, kissé hátradöntött vonalvezetéssel.

A szupersarkított képcső alatt elhelyezkedő kezelőszervek csupán a hangrő és kontraszt állítását, a csatornabeállításokat és lépte

téseket teszik lehetővé. A többi beállítás a távvezérlővel végezhető el, amely elő van készítve a teletext és a PIP működtetésére is. Ezek alatt találhatók a behangolással, csatornaváltással, programléptetéssel, hang- és képbeállításával kapcsolatos nyomógombok.

A PAL-SECAM színrendszemben, OIRT és CCIR hangnormák szerint működő tv-készülék igen széles szolgáltatási körrel rendelkezik. Előválasztó egysége (tunerja) a VHF és UHF csatornákon kívül az S1-S20-as kábelcsatornákat is veszi, melyek a készüléken folyamatosan hangolással, a távvezérlőn egy táblázat segítségével, csatornaszámok szerint választhatók ki. A csatornaválasztó memóriájába az OIRT és CCIR frekvenciákon kívül más rendszerben dolgozó csatornakiosztások is be vannak „égetve”, így a kódszámokhoz rendelt csatornák jóval meghaladják a százat. Ezért a fix frekvenciák szerinti csatornaválasztáshoz két csoportra vannak osztva a memorizált csatornák, ezek a kijelző mellett lévő sarga vagy piros izzó

(LED) jelzésével különíthetők el, és a megfelelő kódszám beütése után a kívánt beállítással a képernyőre varázsolhatók. A programtárba ily módon 39 csatorna írható be. A beírt csatornákat át lehet tenni másik programtárba is, és bármikor ellenőrizni is lehet. A készüléken, mint már említettük, folyamatos frekvenciakereséssel is végig lehet pásztázni és ki lehet választani a keresett adókat. A programozás után a nézendő műsort már a kívánt programszám szerint választhatjuk ki.

Van a távvezérlőnek egy igen praktikus funkciója, amikor is egy gombnyomással két program felcserélhető. Pl. a 2-es programon beállított TV2-t nézzük, és időközönként bele akarunk nézni esetünkben a 6-os programhelyen tárolt valamelyik műholdprogramba. Ilyenkor az első átlépés után a csere funkciót megnyomva mindig ide-oda vált a léptető. A beállított kép színtellettessége, fényereje a távvezérlőn, kontrasztossága a készüléken állítható, és lehetőség van a beállítások memorizálására is.

A Nokia

Érdekesnek tűnhet a ma már nálunk is egyre ismerősebbé váló Nokia cég bemutatása is néhány sorban. A Nokia részvénytársaság melynek székhelye Helsinkiben van, Finnország legnagyobb magánvállalkozása és a világban is a legnagyobbak között van. Az elmúlt évben 32 országban közel 10 milliárd márkaforgalmat bonyolított le, laborjai, gyárai 14 országban találhatók meg és 42000 munkatárssal dolgozik. A több mint 120 éves cég az első időszakban mint papírgyár funkcionált, és alapjára ma is az egyszerű hawmálásra szánt edények gyártása. Az első kiterő 1965-ben történt, amikor fuzionált egy gumigyárral, majd betört a gépiparba és a telekommunikáció területére. Jelenlét részese volt a telefonközpon- tok és átviteli rendszerek gyártásában a mobil telefonok között első az amerikai piacon, amely egyben a világpiac felét jelenti. A kábeliparban elektromos és optikai rendszereivel ugyancsak a vezető cégek között van, de adatefeldolgozásban is az első tíz európai vállalkozás között található.

A szórakoztató elektronika területére lényegében vásárlások útján tört be a Nokia 1984-ben megvette a svéd Luxor és Salorát. 1987-ben a francia Oceanic majd az addig ITT színekben lévő SEL (az NSZK-beli Pforzheimben lévő gyár) került a tulajdonukba és megvásárolták a svédországi Ericsson Data Systemset is így napjainkban a forgalmuk kétharmadát az elektronika adja.

Hang szempontjából több újdonságot is tartalmaz a DIGLvision 5518H. Sztereó adás vételét – sajnos nálunk még mindig nem tisztázott az adás módja sem – két piros LED jelzi ki, melyek monó adásnál vagy monó hangvesztásra váltva kialsznak. Lehetőség van kéthangú adás vételére is (többnyelvű tv-adásoknál alkalmazható). Ilyenkor választani lehet a fő és kísérőhang között. Van a távvezérlőn egy hiperszonikus kapcsoló, melylyel a sztereó hangzás tere tagítható, illetve monó adásoknál a széthúzott tér érzetét kelti. A hanggal kapcsolatos szolgáltatásokat mely- és magashangszínezés szabályozás egészíti ki.

Praktikusan az előlapra került a fehallgató 6,3 mm jackdugó aljzata. A fehallgató hangereje önállóan is szabályozható és memóriázható. S ha már a csatlakozóknál tartunk, érdemes a hátlapot is alaposabban megnézni, ahol két scart csatlakozót, két RCA csatlakozót és két hangszóróaljzatot találunk. A scart csatlakozók – vagy egyre általánosabb nevükön EURO-ÁV

csatlakozók – közül az 1-gyel jelzett csatlakozó feszültséget is fogad, így automatikusan kapcsol, míg ennek hiányában AV állásra kell kapcsolni a tv-t. A kijelzőn látható, hogy melyik scart csatlakozó van aktivizálva.

Az E1 jelzés esetén az 1-es scart csatlakozón fogadja a külső készüléket (műhold dekóder, házi komputer, videó) és alkalmas a sztereó hang be- és kiadásán és a videójelek fogadásán és átadásán kívül az RGB jelek kezelésére is. A 2-es csatlakozónál a 15-ös lábnál látszik a különbség, itt ugyanis az S-VHS készülékeknél különválasztott színeket, vagy C jeleket (Chroma) fogadja a készülék. E csatlakozó is tud normál videót fogadni, és a megfelelő készülék kiválasztását a távvezérlővel lehet biztosítani. A két RCA csatlakozó az erősítő felé hangkiadásra szolgál, míg a hangszórócsatlakozókkal külső hangdobozok csatlakozhatók meg. A készülék tehát monitorként is képes működni a házi audiovizuális rendszerben.

A Nokia-Grætz csatlakozóval szerelt készülék képes tisztán

szép rajzolatú volt, videóátvitelben 3,8 MHz-et tapasztaltunk, amit a vizuálisan kiértékelt 330 soros bontás is igazolt. Ami kevésbé tetszett, az a hidegebb, kékes-be hajló színtónus. Behangolását – a mellékelt használati útmutatóval – praktikusnak és kezelhetőnek éreztük.

Hangátvitel szempontjából a villamos és akusztikus műszeres mérések kedvező képet mutattak, mégis a saját hangszórókon visszahallott hang zártabb, kicsit dobozzerűbb volt, és a sztereó hatás is kevésbé érezhető a szűkebb bázisállóság miatt.

Éppen ideje, hogy szó essék a 3799 típusjelzést viselő DIGITAL HIFI felirattal büszkélkedő videómagnóról is. A tudományára utaló előbbi jelzésen kívül az S-VHS is szerepel, vagyis nem hétköznapi készülékkel állunk szemben. Megjelenése sajátos, mondhatni elegáns, nekünk legalábbis megnyerő ▶

volt. Nagyméretű, kerek gumibetétes tappancsokkal támaszkodik az asztalra, és az első ránézésre látható programléptető, és néhány (felvétel, stop, lejátszás) maganfunktó-gombok is belesimulnak az előlapba. Aztán az egyszerűségről alkotott kép egy csapásra elszáll, ha lehajlítjuk a kezelőszerveket takaró fedőlapokat, vagy egy pillantást vetünk a távvezérlőre. Az ITT-Nokia 3799-ese ugyanis az indexkereséstől a digitális funkciókon keresztül igen sok szolgáltatásra képes, bár az öröme egy kis üröm is vegyül. Az S-VHS felvételek ugyanis csak PAL kódolású másorról készíthetők és a digitális funkciók is csak ilyen színrendszerben használhatók ki.

A mi készülékünk ugyan eredeti mintá volt, tehát csak a B/G, vagyis a „nyugati” tv-hangot tudta, és a hazai adásoknál néma maradt, de tartunk tőle, a digitális funkciókat SECAM „nyelven” is tudó ITT-re egyelőre várni kell. Ennek végső fokon az a magyarázata, hogy a készülékbe még egy ilyen rendszerben működő dekódoló áramkört is be kellene építeni, aminek, úgy tűnik, nincsenek meg a feltételei. Persze ez a használhatóságot csak némileg csökkenti. A műholdzás terjedésével, a PAL-rendszerben felvett műsorok kazetták alkalmazásánál, nem is szólva az úgyisintén PAL-rendszerben rögzítő kamerákról – hiszen az S-VHS rögzítést itt használjuk ki elsődlegesen –, tág tere van e szolgáltatásnak.

Végigtekintve a készülék szolgáltatásait, szinte reménytelen vállalkozásnak tűnik, hogy teljesen bemutassuk, ezért inkább csak egy-egy tulajdonságot emelünk ki. A tunerről csak röviden szólnunk: tartalmazza a kábelszatornákat, hangolása három sávra osztottan biztosítható. A beállított csatornák tárolására 39 memória áll rendelkezésre, míg későbbi időpontban – egy éven belül – történő felvételek részére 8 memóriatár áll rendelkezésre. Lehetőség van azonban mindennap azonos időben történő felvételek is. A programozás

nagyban megkönnyíti, hogy az időpontokat a távvezérlő segítségével is beírhatjuk, melynek LCD kijelzőjén a beállítás ellenőrizhető, majd ha ezzel megvagyunk, úgy a beállított érték egy gombnyomással „átlátható” a videónak.

A programozást segíti, hogy ez a készülék kazetta-azonosítással is rendelkezik, 9 különböző kazetta jelét tudja kiírni. Kijelzőjén nemcsak az eltelt játékidőt mutatja óra, perc, másodperc pontossággal, hanem a hátralévő játékidőt is. Ez utóbbit annak megfelelően, hogy SP (normál) vagy LP (hosszan játszó), felezett sebességgel üzemben van-e a készülék. Így maximum 10 órás felvételek készíthetők.

A felvételek készítésénél a megjelölni kívánt helyekre indexjelek vihetők fel, melyek alapján a kívánt helyre könnyen rá lehet találni, de lehetőség van idő szerinti keresésre is. E készülék szolgáltatásai között megtalálható a tanulóprogram, amikor a kívánt részt ötször egymás után lejátszsa a videó, lehetőség van képkimerítésre, képről képre léptetésre és kétszeres sebességgel történő lejátszásra is. Mind az állóképet, mind a léptetett képet jó minőségűnek tartottuk, a szinkronizárok az elektronikus trackinggel (sávkövetéssel) biztosan „kihúzóhatók” voltak és a képre megélt is minimálisra lehetett csökkenteni a hátalpon lévő potenciómétereikkel.

Ami a készülék specialitásai közé tartozik, az azonban mégiscsak az S-VHS rendszer, a digitális funkciók és a

hifi-hang. Az SVR 3799 automatikusan érzékeli, hogy a behelyezett kazetta S-VHS rendszerű-e és ennek megfelelő üzemmódba kapcsol. S-VHS felvétel mind a saját tuneren keresztül antennajelről, mind másik

magnetofonról, vagy egy kamkorderről. A készülék összekapcsolására a hátalapon két scart aljzat szolgál, melyek közül az egyik az Y/C (világosság/szín jeleket), vagyis S-VHS komponenseket fogadja, míg a másik a hagyományos bekötés mellett az S-VHS rendszer szerinti jeleket adja ki. Ez utóbbiak fogadására az előlapon, kiadására a hátalpon található egy-egy speciális Hosiden csatlakozó. Ennek megfelelő található a kamkorderen is. Ez egy négypólusú aljzat, mely külön kezeli a világosság és színjeleket, és kis méretei különösen a kamerán teszik praktikussá. Az S-VHS üzemben látott kép minősége, bontása a tv képvisszaadásának feleltek meg, a színhűséget hasonlóképpen jónak találtuk, némi változást a nagyobb felületek színzajában tapasztaltunk. VHS magnóként kezelve az SVR 3799-et, a sorbontását 250–260 között értékeltük, jó színhiúság és jel-zaj viszony mellett.

Külön említést érdemelnek a digitális funkciók. E videómagno PIP-, vagyis a kép a képen áramkörrel rendel-

kezik, ami lehetővé teszi, hogy a nézett kép mellett egy másik műsort is figyelemmel kísérhessünk. Lehetőség

van továbbá többszörös csatornakijelzésre, ami azt jelenti, hogy a négy részre osztott képernyőbe (négy keretbe) négy egymás után következő tv-programot hívhatunk be. Ezekből a programokból a kereső a memóriákba egymás után mintákat vesz, melyek közül kiválasztható a kívánt műsor.

Végül, de nem utolsósorban, a magnó tudományai

közt említjük a hifi-hangot, mely önálló funkcióként is használható. A készüléken egyébként négy aranyozott RCA csatlakozó található,

hogy az ITT-videók és tv-k kezelésére alkalmas távvezérlő tanulni is képes. Szembeállítva egy másik tv távvezérlőjével, „megtanulja” annak utasításait, és képes átvenni szerepét.

Az ITT-Nokia SVMC 3699-es kamerakörének vonalvezetése első ránézésre nem sokban különbözik a tavaly szeptemberben tesztelt VMC 3888 AF típustól, és egyes jellemzőkben, pl. a kisérhangban sok hasonlóságot és azonos jellemzőket mutat. Bővült a szolgáltatások köre és nem is csak az alapvető S-VHS-beli szolgáltatásra gondolunk, hanem mód van előzetesen felvételzett és tárolt címek, ábrák bevitelére is, melyet különböző színben lehet a film elejére felvinni vagy egy-egy snittet keverni.

Mint a bevezetőben említettük, az alaptípus JVC GR-S77-en kívül van e családnak még néhány ikertestvére, nem illik róluk elfeledkezni, már csak azért sem, hátha valakinek a márkák kedvesebben csengenek.

A Graetz (STMC 99) idetartozása logikus, hiszen az ITT-Nokia korábbi SEL-gyárát és a Graetzet szoros szálak fűzik össze. A Nordmende (SV500) és Saba (VM6995) márkanévek alatt korábbiakban is találkoztunk JVC alaptípusokkal, mint ahogy a Telefunken (A2000P) és Philips (VKR9000) is előfordult.

Végsofokon az egyre magasabb fejlesztési költségek, a piaci részesedés növelése érdekében egyre kevesebb az önálló gyártó, bár a Hitachi, a Minolta és a Sharp rokon típusaival ritkábban találkozunk.

Visszatérve az SVMC 3699-re, az objektív tartománya változott 8,5 mm-től 68 mm-ig képes a gyújtóválság változtatására automatikus és kézi állítással, de kireteszelés után makró felvételek készítésére is van lehetőség. A nagyobb bontás elérésére a korábbi 390 ezer pixeles CCD felvevő 420 ezer képpontos lett, és valóban szép rajzolatú felvételek készíthetők vele. Automatikus és manuális fénnyegyensúly-állítási lehetősége hasonló a korábbiakhoz, az utóbbi esetben a halogénizzó, a ►

melyből az előlapon lévő pár praktikusan a bemeneten van, míg a kimenet L-R csatlakozóját a hátlapon helyezték el. A videófelvételhez egyébként a hagyományos állófejes sáv áll rendelkezésre – ez utóhangosítható –, és sztereó jel esetén a két forgófejjel felvett, és videójellel együtt helikálisan felírt sztereósáv. A készülék hangjellemzői a korábbiakban tesztelt ITT VR 3998-as típusához hasonlóak mind zajban mind átvitelben, igen kis nyávgásértékekkel.

A távvezérlőt sok funkciója bizony elég zsúfoltság teszi és elég nagy önbizalom kell, hogy valaki első nekifutásra úgy érezze, hogy fél kézzel is eligazgatja videóját. Ráadásul, aki nem tanulmányozza át alaposan – az egyébként elég részletes – kezelési útmutatót, könnyen nehéz pillanatok elé kerülhet egy-egy funkció alkalmazásánál. Külön érdekesség,

SVR 3799 HIFI DIGITAL

S-VMC 3699 AF (kamkoder)

Rendszer	VHS, S-VHS PAL, SECAM	Rendszer	VHS-C S-VHS-C PAL
ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK			
Játékidő (perc)	480/360(S-VHS)	Játékidő (perc)	30/60 (perc)
Áttekeréscélési idő E-180 kazettával	3 perc	Áttekeréscélési idő EC-30 kazettával	108/78 (mp)
Programozhatóság	1 éven belül 8	Objektív	1:1,4
Méreték (mm)	420 × 108 × 380	Zoom	8-szoros (8,5–68 mm)
Tömeg (kg)		Méreték (mm)	
		Tömeg (teljes/kg)	1,5

SZOLGÁLTATÁSOK

Gyorstöltés	van	Makróállítás	van
Állókép/képleptetés	van/van	Ellenfénykapcsoló	van
Hosszanjátszás	van	Úsztatás	van
Sávkövetés-automatika	van	Zársebesség	1/250, 1/500/1000
Digitális funkciók	Kép a képen	Autofókusz	van
	Multikép/csak PAL	Felvételi-visszanézés	2 mp
Inzersnitt	van	MAGNÓRÉSZ	
Hang	Hi-Fi stereo	Gyorskeresés	van
Kivezérlésszabályozás	kézi	Állókép	van
Hangsávkövetés	van	Képleptetés	nincs
Utóhangosítás	van	Lassítás	nincs
Vevőréz	39 program	Mikrofonbemenet	van
Csatornaprogramozás	nincs	Fejhallgató-kimenet	van
Gyorsfelvétel (OTR)	van		automatikus és kézi
VPS/VPS kijelzés	van/van		van
Vonalkód	nincs	VHS-S-VHS kapcsolás	van
Lefutótíró-jelzés	van (mp pontos)	Sávkövetés-állítás	van
Maradék-kijelzés	van		
Indexkeresés	van	Dátumozás	van
Memóriastop	van	Feliratozás	van
Tanulóprogram	van		Felvételeiről
Kazettaazonosítás	van		(memorizálható)

CSATLAKOZÁSOK

Videó	2 × Scart/kapcsolható FBAS/Y-C, és Y-C fogadás/2 × Hosiden (elől be-, hátul kiadás)	Videó	Kimenet Hosiden és - pólusú mikrocsatlakozó (kapcsolható)
Audio	2 × 2 RCA (elől fogadás, hátul kiadás)		
Fejhallgató	3,5 mm jack	Távvezérlés	3,5 mm jack
Mikrofon	3,5 mm jack	Fejhallgató	3,5 mm jack
		Mikrofon	3,5 mm jack

► fénycső és a napfény színhőmérsékletéhez megfelelő beállításai lehetőséggel.

A zársebesség (SHUTTER) a normál időn kívül 1/250, 1/500 és 1/1000 állásokat tud. A beállítások a keresőben kis szimbólumokkal jelennek meg (a felvételre természetesen nem kerülnek rá), és a kamkorder oldalán lévő LCD kijelzőben is láthatók. Igen praktikus, hogy az összes manuális beállítás egy gombnyomással törölhető, ilyenkor automatikusan átáll a elektronika. A szolgáltatások között

szerepel az úsztatott kép, az ellenfénykapcsoló, természetesen a kétféle sebesség – hiszen a VHS-C kazetták 30 percesek – így hosszan játszót (long play) üzemből 60 percnyi felvétel készíthető.

A lejátszás rész normál sebességen kívül mindkét irányban gyorsképeresésre, állóképre képes, és van egy gomb, melynek megnyomásával a felvételtől az utolsó két másodperc visszajátszható.

Az SVMC 3699 AF szempontjából azonban mégis

csak a Super-VHS jellemzők érdekesek. A készülékre egy új csatlakozó került, a négy-pólusú Hosiden csatlakozó, melyen keresztül a különválasztott világosság- és színjelek áthatnak a videomagnó hasonló csatlakozójára vagy a tv-nek. Szükség van azonban ez esetben is a hagyományos AV kimenetre, hiszen az előbbi jel hangokat nem tartalmaz, ez az AV-val jelzett nyolcpólusú kimeneten keresztül jut át a videóba.

Az akkumulátorházban vagy pontosabban -fészek-

ben két újabb kapcsolót „rejtettek” el a konstruktőrök. Ezek közül az egyik az S-VHS üzemet kikapcsolja, hagyományos VHS rendszerre állítva a videót, vagy automatikus állásba helyezi. Ilyenkor a kazetta kódja alapján vált a felvételi rendszer. Az S-VHS kazetták ugyanis azonosítójelekkel vannak ellátva. A normál kazettáknál alul található egy azonosító furat, melyet egy csap érzékel, míg az S-VHS-C-nél a hátoldalán a felvételt gátló ablaknál átellenesen van egy hasonló kitört ablakocska, melyet a kamkorder azonosít. Ennek pontos helye a normál VHS-C kazettákon is látható, melyet – erről még szólnunk – ki is használunk. A másik kapcsoló a kimenetre vonatkozik, vagy az Y/C jeleket preferálja és a Hosiden csatlakozón adja ki a jeleket, vagy az AV csatlakozót részesíti előnyben.

Vizsgálódásainkat most is a sorbontás ábrával kezdjük. A VHS üzemből látott 240 soros bontásról S-VHS üzemből kiélestedett a világ és a 330 sor körüli vonalakat is biztosan meg tudtuk különböztetni. Nem romlott a helyzet hosszan játszó üzemből sem, legalábbis bontás szempontjából, a zajok viszont felnöttek, és különösen finom rajzolatoknál zavarcsíkok rontották a képet. A jel-zaj viszony is jobb S-VHS üzemből, 44 dB feletti értéket tapasztaltunk.

A szubjektív teszt szintén hozott meglepetéseket, a visszajátszott kép éles rajzolatú volt, és nem is emlékeztetett a megszokott kamera-kepekre, némi fenntartásokkal vetekedett a sugárzott képpel. Gondjaink elsősorban a függőleges vonalak határozottságánál és a zajoknál voltak. A nagyobb alapszínekben elsősorban a vörös színnél a nyúgás nagyobb volt a vártnál. Vizsgálatainkat a kamkorderhez mellékelte SE-C30 jelzést viselő S-VHS-C kazettával végeztük, de természetesen kíváncsiak voltunk, hogy mi történik, ha becsapjuk az automatikát, és egy TDK EHG EC-30 jelzésű kazettán kivágjuk azt a kis ablakot. Nos az olcsóbb nyersanyag elsősorban a zajok növekedésében látszott meg, helyenként elsősorban a finomabb részleteknél drop out hatást is keltve.

Bűvös rövidítések

A sok olvasói levél, bennük számos kérdéssel arra késztet bennünket, hogy áttekintsük a videók általános szolgáltatásait, és a további használatot illetően is csokorba foglaljuk tanácsainkat. A forintért árusító állami kereskedelem kínálatán kívül egyre nagyobb választékok nyújtanak a valutaért árusító különböző hálózatok, és igencsak színes a magánkereskedők kínálatát. Tesztjeinkben igyekszünk lépést tartani a technikai újdonságokkal, de terjedelmünk nem képes megbirkózni a palackból kiszabadult szellem okozta kavalkáddal. Ezért elsősorban az általános, a sokakat érintő kérdések megválaszolására vállalkozhatunk néhány kuriózumnak számító modell rövid bemutatása mellett. Így nem egyszer szó nélkül hagyunk olyan készülékeket, amelyek minőségi jellemzőivel, szolgáltatási tulajdonságaival gondolkodtattak el olvasóinkat. S ráadásul ezek idegen nyelvű kézikönyveikben olyan bűvös rövidítések is szerepeltek, mint PIP, VPT, TOP és VISS, melyek csak a választást tették bizonytalanabbá és a kérdőjeleket szaporították a döntés előtt. Mindezekről már esett szó egy-egy készülék kapcsán, legfeljebb így csokorba szedve nem tárgyaltuk e fogalmakat.

Teljesen mindegy azonban, hogy valaki az első videóját veszi vagy másodkészüléket akar. Elsősorban azokkal az igényekkel kell tisztában lennie, amelyeket jövődöbéli készülékétől elvár, így azzal a szolgáltatási körrel, melyre a használat során szüksége lesz – és itt bizony előre kell gondolni arra is, hogy későbbiekben milyen kiegészítő készüléket vásárolunk.

Az alapkövetelmény a mindkét szín- és hangnorma és a kábelcsatornák meglete, különös tekintettel az OIRT 3-5 csatornák vételére, mert egyes vidéki körzetekben és központi antennás hazáknál ezeken a frekvenciákon is lehet fő vagy konvertált műsor-sugárzás.

VPS

A VPS (Video Programm System) egy olyan szolgáltatás, melyet egyelőre nem merünk nyugodt szívvel ajánlani, mivel használhatósága attól függ, hogy az adó sugároz-e ennek működtetéséhez szükséges jeleket. Szerepe a programozott felvételeknél van, ugyanis műsorcsúszás esetén a videó érzékeli az elterést, és csak akkor indul, ha a tv-adó a beírt időt követően az azonosító jeleket is megkapja. Idehaza azonban még jó ideig nem várhatunk ilyen jeleket.

TOP

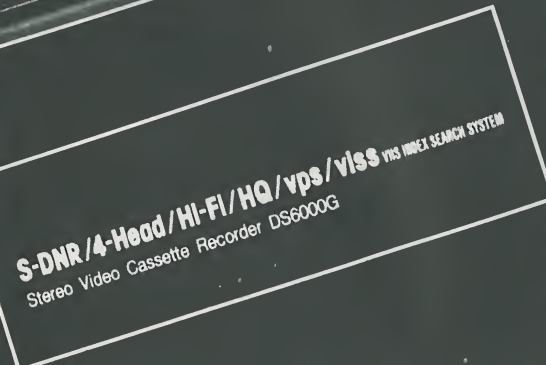
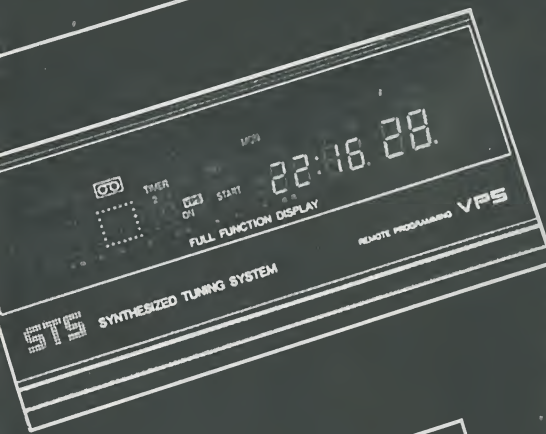
A bűvös szavak közé tartozik a TOP is. Ez a Table of Pages rövidítés.

HQ
DCP

PROG
3

START
20:15 2

ditése, amely lehetővé teszi, hogy a videomagnó egyszerűen és gyorsan be lehessen programozni. Ez megint egy olyan szolgáltatás, melyet akkor lehet kihasználni, ha az információkat a tv-jelekkel együtt sugározzák. A videotextes (teletextes) készülékeken az egyes oldalak a megfelelő szervezésnek köszönhetően így gyorsabban és kényelmesebben lehet előhívni, mint eddig. Az oldalakat témakörök szerinti blokkokra és csoportokra osztották, így az információk kínálata egyszerű kezeléssel lehet az összetételhez hozzáférni. A képernyőn megjelenő további blokkokat és csoportokat a távvezérlőn lévő színeknek megfelelően jelölték. Egy fénypontot (kurzor) kell a megfelelő sorra vezetni, majd az „OK” gomb megnyomásával szinte azonnal megjelenik a megjelölt oldal. Ez azért lehetséges, mert mindazokat az oldalakat, amelyek az éppen aktuális menüről elérhetők, a rendszer automatikusan tárolja, és a tárol minden egyes oldalváltáskor rögtön aktualizálódik. Mindez lehetővé teszi a videomagnó egyszerű és gyors programozását is. Egy gombnyomás, és megjelenik a tv-műsor, majd a kurzort erre rávezelve és az „OK” gombot megnyomva, a videomagnó tudja, hogy melyik műsort kell felvennie. Ez a rendszer még az ARD és ZDF adásaiban sem nagy múltú, így kihasználásukra vajmi kevés a reményünk, csupán újdonsága miatt említettük meg.

VPT

A VPT a videomagnó programozása texttel, amikor a videomagnóba épített videotext-dekóder a készülék programozására használják fel. Ezt a funkciót teszi kényelmesebbé a TOP dekóder. Ezekkel a varázsszavakkal mi bizony nem vagyunk képesek csodákra, így egyelőre óvatosan kerüljük bűvölőüket: helyette más technikát kell keresni, hogy a programozás kacírtól folyamatát lerövidítsük. Ilyen megoldást kínál a fényceruza, mely a távvezérlőbe építve igen praktikus használható, s mi több, már hazai piacon is létezik ilyen készülék. Nemrégiben mutattuk be a Panasonic NV L20EE típusát, mely a mellékelt vonalkódos lap segítségével egy pillanat alatt beprogramozható, saját folyadékkristályos kijelzőjén ki is írja a bevitt parancsokat, majd mindent, amit megadtunk, egy gombnyomásra átadja a videonak. Ezt praktikusabbnak találjuk, mint az előbbi eljárásokat, hiszen a televízióújság azért mindig rendelkezésre áll. Persze, ha lenne VPS-ünk, akkor még hihetnénk is egy jó időben indított felvételen...

OTR, VISS, PIP

Az újabb buviba szór az OTR (One Touch Recording), egy érintéses felvételt jelent, és két fogalmat is takar: egyrészt egy gomb megnyomásával lehet indítani a felvételt, másrészt minden gombnyomás 30 perc felvételi időt jelent. Egyes készülékeken ez tovább pontosítható. Maga az OTR ma már szinte minden készülék sajátja. Más a helyzet a VISS-szel, bővebben Video Index Search Systemmel, pontosabban indexkeresési rendszerrel, amikor a szalagra elektronikus jeleket helyezünk, s adott parancsra a kiválasztott jelhez célra futtatjuk a szalagot.

Nem túl régi tudomány a PIP, ami kép a képen funkciót jelöl és a Picture in Picture angol kifejezést rövidíti. A digitális készülékek sajátja, és arra a trükkre képes, hogy miközben a főműsort nézzük, a kép valamelyik sarkába behívjuk egy másik műsor képét is, aztán amikor az látszik igazlamban felcseréljük őket. Ilyen a Sony SLV 802-je, az ITT-Nokia VR 3998-a. Persze nem olcsó mulatság, és sajnos az élvezet sem felhőtlen, mert SECAM adásoknál a kis kép csak fekete-fehér. És sajnos monochrom lesz a digitalizált állókép is, ha a felvétel SECAM rendszerű.

OSD, DNR, ASO

Újkeletű kifejezés az OSD (On Screen Display), ami azt jelöli, hogy a programozást a képernyőn megjelenő jelzések, esetleg utasítások segítik. Ilyen volt sok Akai videó, ezt annak idején interaktív rendszernek hívtuk. A DNR Digital Noise Reduction jelent, vagyis digitális zajelnyomást, -csökkentést, és arra hivatott, hogy mérsékelje a „havazást” a zajos képen. A hazai piacon ezt tudta például a NEC DX 1000-es, a zajok valóban csökkentek, ám a nagy színelőleletek árnyalatváltozásai folthatásokban jelentkeztek. Az ASO (Active Side Optimum) az átvitel javítását szolgálja. Erről is beszámoltunk már korábban, az ITT-Nokia néhány készülékében alkalmazták: a finom részleteket jobban kiemelve szebb rajzolatokat eredményez.

Azért persze lehetne folytatni, de most csak a legfontosabbakat írtuk kiemelésre. Ezek közül egyes funkciók jelentősen megkönnyítik a készülék árát, így a PIP más kategóriák mint például az OTR alap szolgáltatások, s megint más színű szolgáltatás a VISS, vagy a fényceruza, mely igen sokoldalúvá teszi a használatot és a standard osztálybeli készülékeknél sem jelent különösebb csodát.

S-DNR/4-Head/HQ/Hi-Fi/vps/viss vhs INDEX SEARCH SYSTEM
Stereo Video Cassette Recorder DS6000G

QU4RTET®

Broadcast Line

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

Sony trükkgépek

Előző számunkban már szoltunk az atlantai a NAB '90 kiállításáról. Folytassuk most az ott látottak bemutatását.

SONY. Ha ezt a nevet hallja egy videós, biztos nagyot dobban a szíve, hiszen egyesek szerint a Sony cég a videózás alfája és omegája.

A Sony eddig elsősorban a rögzítési rendszerek területén rukkolt elő meglepő újdonságokkal. Üzleti érdek vagy a termékskála bővítése lehetett a cél, hogy egyszerre több trükkgéppel jelent meg a piacon.

Atlantában az igazi szenzáció a System G nevű képmánipulátor, a DME-9000 típusú digital effekt és ennek kiscsöcske, a DME-450P típusú digital multi effekt.

Nézzük meg egy kicsit közelebbről a készüléket.

Nos ez az a berendezés,

melyről nem lehet nem beszélni. Egyik oldalról ámulatba ejt sokoldalúságával, kezelhetőségével, ugyanakkor kezelése során egy bizonyos idő után azt kérdezzük: ezt miért nem tudja, vagy miért nem úgy tudja? Korábban a készülékről az a hír járta, hogy egy olcsó 3D-s trükkgép.

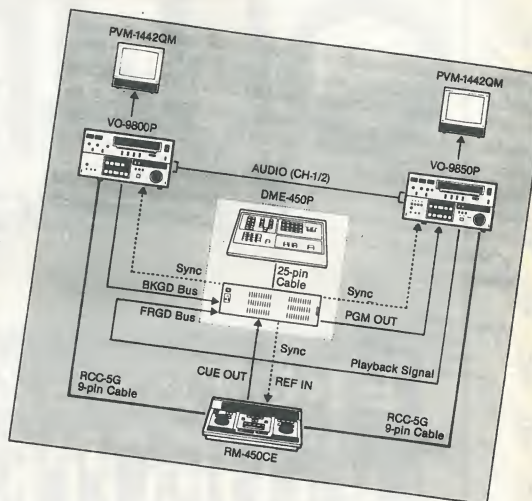
Nézzük, mit is tud a berendezés:

- A ma már szinte elvárásnak mondható egycsatornás frame store-os (2 field) gépről van szó: Háttérszinkgenerátor, mix, wipe és DME funkció. Három bemenet, két bus (FRGD és BKGD) három sync kimenet.

- Variálható 117-féle DME és 161-féle wipe trükk.

- Ötféle sebesség a trükk elvégzésére.

- Title/Superimpose effekt.

Néhány DME effekt: mosaic, mirror, monote, bit defect, vista, drop shadow, picture in picture, dream.

- Bemenet: 3 db composited és egy Betacam jelfejtés.

A Sony ajánlása szerint a VO-9900-es szériájú magnókhoz, illetve a BVS-3000-es szériájú switcherekhez ajánlják.

QU4RTET®

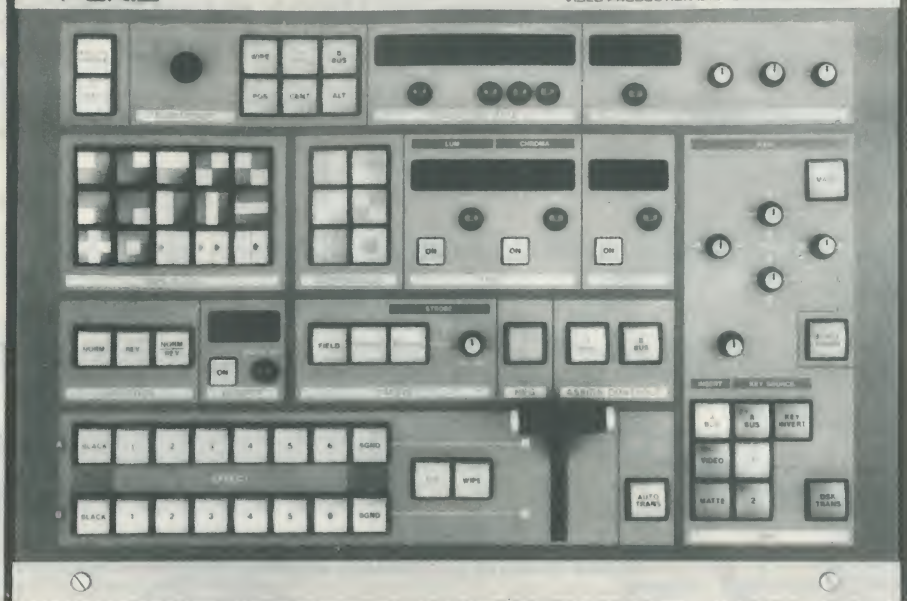
Broadcast Line

**PROFESSZIONÁLIS
VIDEOTECHNIKA**

H-1135 Budapest, Dévényi u. 4.
Tel.: 1208809, 1408794 Fax: 1208809

FOR.A

VIDEO PRODUCTION SYSTEM VPS-500

VPS-500 képkeverő

Egy korábbi számban bemutattuk már a Panasonic WJ-MX12 típusú A/V mixerét mely az S-VHS rendszerhez is használható.

Most egy komolyabb elvárásoknak is megfelelő készüléket szeretnénk bemutatni

Önöknek. Ez a közismert FOR-A cég VPS-500 típusú képkeverője.

Íme néhány a szolgáltatások, paraméterek közül:

- 6 bemenet (composit vagy Y/C) + Black + BGND
- 2 bus
- 2 db 5.0 MHz-es beépített TBC

- 12 wipe + 3 slide + 6-féle kompresszió

- wipe-hoz border
- 4 DOC bemenet
- 4 adv. sync. kimenet
- beépített DSK
- key mask
- paint, mosaic, freeze, strobe, negatív effekt
- auto frúkk (0-999 frames)

Mindebből kiderül, hogy nagyon jó, könnyen kezelhető, sokoldalú és elérhető árú berendezésről van szó.

Feliratozó és TBC

Maradjunk még egy picit a FOR-A cégnél. Korábban írtunk a VTW-222S típusú feliratozóról. A cikkben hangszílyoztuk, hogy a szolgáltatásaihoz képest olcsó berendezésről van szó. Lehet, hogy az asztal két oldalán (vevő-eladó) másképpen értelmezik az olcsó szót, mindenesetre több érdeklődő sokallta a 259 000 Ft-os bruttó árat.

Am álljon itt egy másik gép, a VTW 120, mely ugyanúgy használható S-VHS gépekhez is és előzőnél olcsóbb.

Jellemzők: – 4 karakter-méret

- 8 szín karakterenként
- horizontális-vertikális pozicionálás
- karakter inzerfunkció
- karakterforma: 5 x 7-es pont mátrix

A készülék kezelhetőségét megkönnyíti az ügyesen kialakított írógépforma.

Mint ahogy bíztunk benne, a korábban ismertett I.DEN IVT-7P típusú digital TBC nagy sikernek örvend. Most szeretnénk bemutatni a legnagyobb testvérét, az IVT-9 SP(M) típusú készüléket.

A készülék prospektusa szerint Multi-Format berende-

zésről van szó, így többféle videórendszerhez használható (VHS, Betacam, 8 mm, S-VHS, U-Matic, Betacam, M-II).

A jellemzők magukért beszélnek:

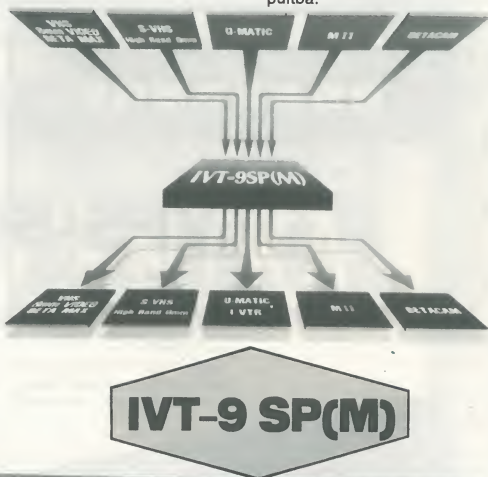
- 4:2:2-es sampling
- teljes képmemória
- 5,5 MHz-es sávszélesség
- dinamikus tracking (+3 –1 mp)
- teljes képporigálás
- drop out kompenzálás
- ACC
- szín- és világosságajszűrés

– mintavételezési frekvencia: Y=13,5 MHz

C= 6,75 MHz

– DUB input/output

A TBC-hez tartozik egy TR-9 típusú remote controller, mely megkönnyíti a kezelését, hisz beépíthető közvetlenül a pultra.

Játsszon velünk! Nyerjen velünk!

video

és a magazin

VICO

közös, negyedéves játékán!

Múlt havi, mostani és következő számunk 27. oldalán összesen 13+1 kérdést talál. Amennyiben helyesen válaszol a kérdésekre és szerencséje van, ön lehet a főnyeremény, egy SABA 6520 E típusú képmagnó!

SABA 6520 E típusú képmagnó!

Ezenkívül a legtöbb találatot elérő játékosok között kisorsoljuk a VICO ajándékait, összesen 150 ezer forint értékben:

20 műsoros kazettát a VICO nyári filmújdonságával,
10 2 x 1,60 méteres óriás filmposzter,
20 A/1-es méretű filmplakátot,
valamint
100 VICO téskát.

Az oldal alján lévő szelvény rubrikáiba írhatja be a helyesnek tartott választ 1, X vagy 2 jelöléssel, a totó szabályainak megfelelően. A múlt havi öt kérdést most, a II. fordulóban újabb öt követi, majd következő számunkban a záró három plusz egy. Ha játszani kíván, töltsé ki a szelvényeket, s a három szelvényt kivágva, levelezőlapra felragasztva vagy a szelvényeket borítékba helyezve küldje be *egyszerre* szerkesztőségünk címére: Budapest, 1398 Pf. 598. A borítékra vagy levelezőlapra írja rá: 13+1 játék!

A Video Magazin előző száma korlátozott példányban még megvásárolható szerkesztőségünkben (Budapest XIII., Frangepán u. 50-56. fszt. 11-es szoba), következő számunk pedig várhatóan július 20-a és 23-a között jelenik meg.

Beküldési határidő: 1990. augusztus 8.

Kérjük, a szelvényeket ne havonta külön-külön, hanem egyszerre küldje el, mert csak akkor tud részt venni a játékban!
(A sikeres megfejtésekhez segítséget nyújthatnak a VICO-filmek, illetve a Video Magazin korábbi számai.)

13+1

II. forduló

6. Kik jelenleg a Pathe-Cannon cég tulajdonosai?

- 1 Florio Fiorini, Giancarlo Piretti
- X Menahem Golan, Yoram Globus
- 2 Dino di Laurentiis, Samuel Goldwin

7. Melyik műsoros videókazettán is látható filmből való a mellékelt felvételt?

- 1 Merényilet
- X Bosszúvágó 3.
- 2 Murphy törvénye

8. Mikor mutatták be Charles Bronson főszereplésével a Bosszúvágó (Death Wish) című film első részét?

- 1 1974-ben
- X 1978-ban
- 2 1982-ben

9. Melyik filmjét forgatta nemrégiben Magyarországon Arnold Schwarzenegger?

- 1 Vörös Szonja
- X Vörös zsaru
- 2 Terminator II.

10. Melyik tudományos-fantasztikus film különös szereplője egy rózsaszínű kő, valamint egy főhőse előlépő történelemtanár?

- 1 Űrvadász
- X Az ifjú Einstein
- 2 Gor (Szökés)

2. FORDULÓ

6.	7.	8.	9.	10.

13+1

Vigyázat!

Változik a kor, változnak a hamisítási szokások is. Míg néhány évvel ezelőtt még a Sony audiokazetta lekoppintása volt az igazi üzlet, addig ma már minden e „szakmában” utazó inkább a videóra specializálja magát. Az elmúlt évben a hazai piac sem maradt ki a szórásból. Szerencsére – úgy tűnik – nagyobb tételű hamisítványok egyelőre nincsenek az országban.

A történet úgy kezdődött – világosítja fel magazinunkat Jasiczky János, a Kermi híradástechnikai osztályának vezetője –, hogy a Csemege Kereskedelmi Vállalat vizsgálatra beküldte az általa olcsón beszerzett TDK HS E-180-as típusú videokazettát, mert az gyanúsan súlyos minőségének bizonyult. Miután különféle paraméterek alapján elvégezték a Kermi szakemberei a valódi és a beküldött darab összehasonlítását, nyilvánvalóvá vált: csalás áldozata lett a cég, ami nem csoda, hiszen a két kazetta doboza megszólalásig hasonlít egymáshoz.

Am alighogy kibontja a pórral járt vásárló a szalagot, szembeötlő különbségeket fedezhet fel (feltéve, hogy van egy valódi TDK-kazettája is). A feliratozás eltéréseiből már következtetni lehet a csalásra. Jóllehet gyakran előfordul, hogy egyazon cég

**1. kép:
az eredeti
„HS” kezdetű
fehér felirat
van, kívülről csak
ez látható**

**2. kép: az
eredeti (bal
oldali)
a szalaggal
érintkező görgő
felülete nem okozhat
semmilyen sérülést**

más és más országokban gyártatja le kazettáinak burkolólapját, ám akkora különbözőségek mégsem lehetnek, mint amilyen például a vizsgált kazettákon látható.

A valódin például éppúgy, mint a hamison, megtalálható egy téglalap alakú beütés, melyben viszont az előbbinél ott szerepel a VHS betűnyomat, míg az utóbbinál ez jó

egy centivel a téglalapon kívülre esik. A kazetta felső szélén található típusfeliratozás is eltérő technikával készült; egyiken fehér rányomással, másikon bemélyített – a kazettaalap fekete színével egyező – kivitelben. **(1. kép)**

Mindezek a jellemzők olykor félrevezetők is lehetnek, hiszen időnként a gyár maga is módosít valamit a külső formán, ám – amint ezt a szakemberektől megtudtuk – azonos típusú kazettánál leg-

hamisítvány!

3. kép: az eredeti (bal oldali) műanyag leszorítói kicsik, jó kidolgozásúak

feljebb kisebb változtatásokra kerülhet sor. De még a laikus is biztos lehet abban, hogy hamisítvánnyal áll szemben akkor, ha felnyitja a fedlapot. A szalagtovábbító görgő szabad szemmel láthatóan durva másolat, nem is beszélve arról, hogy míg a valódi körkörös – tehát megszakítás nélkül – képzett felületet mutat, addig az illetékesnél itt legalább fél milliméteres hasadék tátong. Ennél fogva igen gyakoriak a szalagtovábbítási panaszok a hamisítványnál. **(2. kép)**

Tüzetesebb otthoni vizsgálódás azt is bizonyíthatja, hogy az orsókat leszorító laprugó ereje messze elmarad a valódiétól. **(3. kép)**

A csévélést leállító műanyag mechanika lötyög, így a stopgomb lenyomása után az orsó még kissé továbbfordul, a szalag pedig begyűrődik. Ez idővel a videófej ron-

gálódásához vezethet. A javítás több ezer forintba kerülhet. **(4. kép)**

Műszerek nélkül is kimutathatók eltérések a kazetta elektroakusztikai jellemzőinek vizsgálatakor. Ezért még a műsorról be nem játszott szalagnál érdemes ellenőrizni az audio- és video zajszintet. Jól látható és hallható jelingadozások esetén már joggal feltételezhetjük, hogy nem valódi darabbal állunk szemben. A rossz minőségre utaló fluxusváltozás (fel-felvillanó sorok) mellett gyakori a drop-out, azaz a jelkiesés is. Ilyenkor egy vagy két sor egyszerűen eltűnik, nem jelenik meg a képernyőn. Míg a jó kazettánál ez az érték a percenkénti 10-15 között van, addig a hamis TDK-nál fölmegy 30-50-re is.

Miként lehet elkerülni azt, hogy mi is áldozataivá váljunk a zugkazettagyártók üzelmének? Elsősorban úgy, hogy csak olyan üzletekben vásároljunk, ahol biztosított a rendszeres minőségellenőrzés. Sokan úgy érzik, ha Nyugaton vagy akár a pesti utcákon olcsó videókazettát vásárolnak, kitűnő üzletet csinálnak. Pedig leggyakrabban ezen az úton kerülnek be a hamisítványok. Kevesen tudják, hogy még a bizonytalan felvásárlásnál sincs Kermi-ellenőrzés, tehát még ebben az esetben sem lehet százszázalékos biztonságra számítani. Persze előfordulhat, hogy még a nagykereskedelemben is bebecsüszik hamisított kazettákat tartalmazó szállítmány. Ekkor viszont az elárúsító céget terheli a felelősség, s a vásárlót ért kárt teljes mértékben köteles megtéríteni.

D. J.

4. kép: az eredeti (bal oldali) az orsó magja 6 lapú, a másolaté csak 2 lapú

Itt vannak az új jogszabályok!

Múlt hónapban a videózást is érintő jogszabályi változásokat összefoglaló írásunkban már beszámoltunk: a kormány a jogszabályokként program keretében hatálytalanította az egyes kulturális tevékenységek folytatásáról szóló minisztertanácsi rendeletet.

Am végeredményben nem csupán hatályon kívül helyezés történt: az új, öt szakaszból álló jogszabály nagyjából azonos tartalmú az előzővel, vagyis érdemi rendelkezéseket is tartalmaz! A rendelet értelmeiben 1990. április 1-jétől jogi személy, magánszemély vagy magánszemély jogi személyiséggel nem rendelkező társasága (például gmk) külön engedély nélkül végezhet videóműsor-gyártást, -szokszorosítást és -kiadást, valamint nyilvános videóvetítést vagy mozilütemvetést tevékenységet.

E rendelkezés – hasonlóan a kikereskedelmi jog szerzőrséhez – a felsorolt tevékenységtípusokra „mindössze” a bejelentés kötelezettségét írja elő, amennyiben a tevékenység üzletszerű, tehát haszonszerezésre irányul. Nem szükséges viszont bejelentés, ha a rendeletben meghatározott tevékenységeket

alkalomszerűen végzik. Az alkalomszerűség évi két-három esetet feltételez, bár ezt a jogszabály konkrétan sehol nem rögzíti.

A második szakasz szerint nem tartozik a rendelet hatálya alá, ha a Magyar Rádió és a Magyar Televízió folytatja a felsorolt tevékenységeket, illetve ha családi, társadalmi rendezvényekkel kapcsolatos, szolgáltatás jellegű a videó-előállítás és -szokszorosítás. A gond csak az, hogy mindezt már a hatálytalanított – egyébként 1986-ból származó – jogszabály is szóról szóra kiemelte, arról viszont sem akkor, sem most nem szól a fámá, hogy a kivételezett esetekre milyen jogszabályok vonatkoznak. Mindezt azért lenne hasznos mielőbb tisztázni, mert ma már az esküvői videóknak sincsenek kivételei, de a másik privilegizált körnek (MR, MTV) is hamarosan versenytilakással kell szembenéznie a frekvenciagazdálkodási moratórium feladása után.

A rendelet harmadik szakasza intézkedik a bejelentési kötelezettség módjáról. Ezek szerint a tevékenységet végzőnek a bejelentést videófelvétél-gyártás, -szokszorosítás és -kiadás esetén a Művelődési Minisztériumhoz,

míg nyilvános videóvetítés és mozilütemvetés esetén a helyi tanács végrehajtó bizottsága művelődési szakigazgatási szervéhez kell megtenni a külön jogszabály szerinti nyilvántartásba vételtől számított 15 napon belül. Magyarán a bejelentést megelőző egy nyilvántartásba vétel, ami-ről csak annyit tudni, hogy arra a jogalkotók örök kiskapuja, egy „külön jogszabály” vonatkozik. (Úgy látszik, ez a magyar dereguláció magyar útja: úgy helyezzünk hatályon kívül egy jogszabályt, hogy rögtön számos újnak a lehetőségét teremtyük meg.) Tehát összegezzük csak: a hatóság nyilvántartásba vesz (külön jogszabály szerint), ezután a kérelmező 15 napon belül bejelentés-el, majd – 3. szakasz 2. bekezdés – az „említett szerv a bejelentésről a bejelentőnek igazolást ad”.

A figyelmes jogszabály a bejelentés tartalmát is akkurátusan meghatározza (4. szakasz):

- a tevékenységet végző szervezet neve, székhelye vagy címe,
- a tevékenység pontos megjelölése,
- a törvényességi felügyelet ellátás szerv megjelölése.

Mindezek után nem világos,

miben hozott lényegesen újat, mennyiben jelent változást, egyszerűsödést a jogszabály-módosítást. Természetesen nem vitatható, hogy bizonyos szakmai kontrollra, hatósági felügyeletre változatlanul – a jogállamiság és a piacgazdaság feltételei között is – szükség van, ám ennek nem lehet útja az agyonszabályozás, a jogi nihilizmus. A rendeletgyártás helyett meg lehetne teremteni a videógyártás, -kiadás, -terjesztés szakmai fórumait, amire ráépülhetne egyfajta ellenőrző és egyeztető feladatkör. A jelenleg tapasztalható információblokkáddal szemben egy ilyen laza szerveződés a hírek, információk, tapasztalatok szabdabb cseréjét is elősegítené.

Áprilisban zajlott Nyíregyházán a IV. magyar videószemle, ahol megrendezték a hazai műsorvideóképzett-forgalmazók konferenciáját is. A fentebb vázolt problémák ott is felszínre kerültek, és nyilvánvalóvá vált, hogy előrelépés csak a kérdésben érintett valamennyi magán- és állami cég együttműködésével, szakmai összefogásával lehetséges.

Kiss Zoltán

Duna Film: mozifilmek kazztán is

Alig egy éve, hogy a Rain Man bemutatásával megkezdte filmforgalmazói tevékenységét a Duna Film. Az amerikai-magyar illetőségű cég mögött nem kisebb kapcsolat állt, mint a UIP-é (United International Pictures), amelyet három hollywoodi óriás, az MGM UA, a Paramount és az Universal hozott létre filmjei forgalmazására. A Duna Film már indulásakor jelezte, hogy a videóforgalmazásba is be kíván szállni – nos, hosszú tárgyalások eredményeként ennek most elérkezett az ideje. Amerikai partnerüket korábbi kapcsolataik révén sikerült megtalálniuk, amely hasonlóan nagy cég, mint a UIP: a nemzetközi videópiacnak mintegy 38-40 százalékát mondhatja magáénak. Ez a forrás azt is lehetővé teszi, hogy a bőséges kínálatból válogatni is lehessen és a

Duna Film mindig folyamatosan kínálatallal rendelkezzen – ezt szolgálták a hosszas tárgyalások is.

A cég megítélése szerint ugyanis ma, Magyarországon kissé kaotikus állapotok jellemzik a videópiacot. A Duna Film szándékai szerint olyan kondíciókkal kíván előállni, amelyek a nemzetközi irányzatoknak megfelelő átrendeződést eredményezhethetnek, s hosszabb távú érdekeltségre építenek. Az átlagosnál jobb minőséget olcsóbban és lehetőleg folyamatosan szeretnének kínálni. Megpróbálnak olyan üzletet kínálni a kölcsönzőknek, hogy azok jelentőségét lássák a beruházásnak, és lemondva a rövid távú „kalandor” profitról, inkább a hosszú távon tervezhető biztos, bár alacsonyabb nyereséget válasznak.

Kazettáikat május óta

terjesztik – egy-egy 4000-4300 forintért kerül a kölcsönzőkbe. Kínálják videón a mozikkban bemutatott filmjeik nagyobb részét (*Krokodil Dundee; Shirley Valentine; Vissza a jövőbe*) de a későbbiekben különböző sorozatokat is forgalmaznak majd: így a *Beverly Hills-i zsaru*-, az *Indiana Jones*-, a *Vissza a jövőbe*-

vagy a *Startrack*-sorozatot, továbbá induló filmjeik között ott találhatók olyan filmek is, mint a *Végzetes vonzerő*, az *Éjszakai rohánás*, az *Ikrek*, a *Cápa I.*, a *Keresztapa*, a *Krokodil Dundee II.*, az *ET* és – habként a törtán – néhány Hitchcock-film is.

T. T.

A profi

Papp Laci meccsei videón

A bokszer szerelmeseinek ajándékot nyújt át Papp Laci: profi-ökölvívőmeccseinek csaknem kétfélszázvideókazettáját. Papp Laci 1957 és 1964 között 29 profimeccset vívott, s a magyar közönség ebből eddig mindössze egyet (a dán Christensen ellenit) láthatott. A Számkép Képzőművészeti Társaság gondozta kazettán most további nyolc mérkőzéséből láthatunk részleteket, illetve a George Aldridge elleni 15 menetes meccset teljes egészében.

A kazetta nem akar másról szólni, mint ami egyébként is látható: bokszról. Fűzessy Zoltán (maga is volt ökölvívó, szakújságíró) és Papp Laci ülnék a stúdióban, és kommentálják a látottakat. Semmi politikai kikacsintás, semmi korlemezés (miért is tiltották meg Papp Lacinak 1964-ben profipályafutásának folytatását), semmi fölösleges sallang. Csak ökölvívás, méghozzá nem akármilyen szinten.

Az első felvétel, amit láthatunk, 1958-ban készült, Papp

negyedik profi meccset oroklítja meg, az osztrák Hugo Küller ellen. Ezt a 6. menetben kiütéssel nyeri meg a magyar ökölvívó. Miként szintén kiütéssel nyeri a kazettán következő, valójában kilencedik mérkőzését, Bill Tate ellen. 1962-ben került sor a mérkőzés Ralph „Tiger” Jones-szal, aki a korábbiakban négy világbajnokot vert meg. Papp Laci szerint ez volt élete legnehezebb meccse. Döntetlen lett. Aztán veri a már említett Christensent, Aldridge-ot, (döntő fölény a 15., utolsó menetben), Randy Sandyt, a spanyol extorreadór Louis Follédót (kiütéssel), végül huszonkilencedik mérkőzésén Mick Leahyt. Ez utóbbi győzelme után Papp Laci nem csupán a nyugatnémet ökölvívószaklap, a Ring Magazin „ökölvívója”, hanem a világ ranglista 2. helyére került. Európa-bajnok már volt korábban (1961-ben a Peter Müller elleni meccs után, majd 1962-ben Christensen ellen), ilyen előkelő helyen azonban még sohasem állt. A világ ranglista éllovasa, Dick Tiger nyilatko-

ta akkoriban, hogy számára Papp Laci lehet a következő ellenfél. Erre azonban sajnos már nem kerülhetett sor. Papp Laci többet nem profiszkodhatott, útlevelet bevonták, karrierje megszakadt.

A ma nézője pedig csodálkozik. Először azon, hogy milyen volt a profi ökölvívás negyedszázaddal ezelőtt. Csodálattal nézi a „kis embert”, aki szinte minden ellenfelénél egy fejjel alacsonyabb, és mégis rendíthetetlenül áll a lábán. Csodálkozik, hogy a „kis magyarról” szinte lepeeregnek az ütések. Aztán lehet tanulni tőle (de ellenfeleitől is) sportszerűséget. Csodálkozhatunk azon is, hogy a korszak sportpolitikájára számára miért volt (lett?) „megemészthetetlen falat” Papp Laci? Miként nem lehetett felismerni, hogy Magyarország számára Papp Laci profipályafutása csak jó lehet? Akad a kazettának egy pontja, ahol Fűzessy Zoltán válaszolni próbál erre a kérdésre: azért nem lehetett mutatni profimeccseket, s azért kellett letiltani Papp Lacit, mert Magyar-

országon mindenféle hamis legendák kapcsolódtak a profisporthoz, ezen belül az ökölvíváshoz. A filmek ékesen bizonyították volna, szó sincs arról, hogy a profizmus egyenlő lenne az erőszakkal, sőt ellenkezőleg. Papp Laci meccsei egyértelműen bizonyítják, hogy a lehető legsportszerűbbek, már-már barátiak voltak ezek a mérkőzések.

A Papp Laci profimeccseiről megjelent kazetta bizvást ajánlhat mindenkinek, aki sportszerűen, szakértőként óhajta tanulmányozni Papp Laci stílusát és egyáltalán: érdeklő az ökölvívás. Fűzessy Zoltán értő kommentálásában a különféle támadási és védekezési variációk tárházát is megismerhetjük. Papp Laci viszonylag keveset beszélt a kazettán, de beszéde helyett ott vannak remekbe szabott mérkőzései és parádés győzelmei.

Csizmadia Ervin

Videoberendezések javítása,
áthangolása, színes televíziók
áthangolása, valamint Hi-Fi
berendezések áthangolása és
javítása.

VIII., József krt. 38.
Tel.: 114-1216

Hazai és külföldi garanciális és
készpénzes fekete-fehér és színes
televíziók javítása.
videomagnetofonok áthangolása.

XV., Frankovics M. u. 57-63.
Tel.: 163-5225
Nyugati készülékek szervize:
Video- és Hi-Fi berendezések
javítása, áthangolása.
VI., Lenin krt. 94.
Tel.: 131-1129

Szervizeink
CSÜTÖRTÖKÖN 20 ÓRÁIG
tartanak nyitva.

**Semmi kétség!
A Rávisz
a segítség!**

RÁVISZ

SZOLGÁLTATÓ
KISSZÖVETKEZET

INFORMATÉKA KFT.

1067 Lenin krt. 85.
Tel.: 132-2562, 131-1986 Telex 2701 ITKFT-A

Videotechnikai ajánlatunk

SONY 8 mm RENDSZER

Sony CCD-V 200 PRO camcorder	189 000
EV-S 402 Videorecorder (editing) VHS	120 000
SLV-402 Videorecorder (editing)	59 200
RME-100 editing controller	20 800
XV-T 500 digital superimposer	56 000
XV-T 600 digital computer (scanner)	80 000
XV-T 550 Titlegenerator	80 000

JVC

GF S 1000 HE S-VHS-HIFI camcorder	224 000
GR-S 77 E S-VHS-C camcorder	160 000
GR-S 707 E S-VHS-C HIFI camcorder	200 000
GR-A 1 E VHS-C camcorder	90 000
GR-A 60 E VHS-C camcorder	111 920
HR-S5000 EG S-VHS HIFI videorecorder	117 600

PANASONIC

M7-VHS camcorder	126 720
MC-30-HIFI-VHS-C camcorder	136 000
M 10-VHS-HIFI camcorder	145 600
MS-1 S-VHS camcorder	178-240
FS-100 S-VHS HIFI videorecorder	134 400
VW-EC 300E editing controller	44 800

Feliratozók, fákák, mixerék stb.

HiFi berendezések forintért megrendelhető (használt vagy új).
Rövid szállítási határidő. A fenti árak áfát nem tartalmaznak.

EGYÉNI ASTRA MŰHOLDVEVŐ

- sztereó, távirányítás,
- 16 szabadon programozható memória,
- 6 független hangcsatorna programonként,
- többnyelvű adásnál választási lehetőség,
- műholdas rádióadás Hi-Fi vétele,
- 1990 őszétől 32 programlehetőség

VESSZÜK A JELET...

INTENZÍV
MIKROSAT

INTENZÍV-MIKROSAT

133-99-96

1094 Budapest Viola u. 50

NE MARADJON LE A JELRŐL!

- AM-MIKRO mérés, szerelés
- a Széchenyi-hegyről sugárzott mikrohullámú adások vétele Budapest területén,
- 5 program / SUPER, EUROSPORT, MTV, TV5, ORF 1 /
- egyszerű műszaki megoldás közösségi vétel esetén is.

SIKERLISTA

VICO

1. **Leszámlolás** (amerikai akciófilm)
2. **Rémálom az Elm utcában** (amerikai horrorfilm)
3. **GOR** (amerikai sci-fi)
4. **Sextette** (amerikai vígjáték)
5. **A kollégium rejtélye** (amerikai horrorfilm)
6. **Rajzfilmek gyerekeknek 6.** (Walt Disney-összeállítás)
7. **Dühöngő majom** (amerikai horrorfilm)
8. **Dracula** (amerikai horrorfilm)
9. **Rajzfilmek gyerekeknek 4.** (Walt Disney-összeállítás)
10. **Önpusztító tűz** (amerikai játékfilm)
11. **Boleró** (amerikai szexfilm)
12. **Támadók a Marsról** (amerikai sci-fi)
13. **Féltékenység** (amerikai játékfilm)
14. **Dempsey** (amerikai játékfilm)
15. **Rajzfilmek gyerekeknek 5.** (Walt Disney-összeállítás)
16. **GOR 2. A szökés** (amerikai sci-fi)
17. **Gyilkos a toronyházban** (amerikai krimi)
18. **Vörös Szonja** (amerikai kalandfilm)
19. **Hentesbárd** (amerikai horrorfilm)
20. **Szakaszvezető** (amerikai háborús film)

MOKÉP

1. **A massa** (amerikai horror)
2. **Szelemírők I.** (amerikai vígjáték)
3. **Karate kölyök I.** (amerikai kalandfilm)
4. **Casino 007** (angol képmaróda)
5. **Karate kölyök II.** (amerikai kalandfilm)
6. **Különböző dühbe jövők** (olasz vígjáték)
7. **Kaktusz Jack** (amerikai westernparódia)
8. **Londoni foltogató** (angol thriller)
9. **Szuperhősök** (olasz vígjáték)
10. **Az ördöklés terme** (angol krimi)
11. **Rémület** (angol thriller)
12. **Vágyakozás egy vámpírral** (angol horror)
13. **Vaskereszt** (angol háborús kalandfilm)
14. **Rémcsékék** (amerikai sci-fi)
15. **A vad** (amerikai dráma)
16. **A kis vágybűlt** (francia játékfilm)
17. **A hívők** (amerikai lélektani horror)
18. **Suspiria** (Sóhajok) (olasz horror)
19. **Az Aranygyapjú legendája** (amerikai kalandfilm)
20. **Moszkva a Hudson partján** (amerikai vígjáték)

TELEVIDEO

1. **Frakk** (magyar rajzfilmsorozat)
2. **La Fontaine mesél** (magyar rajzfilmsorozat)
3. **Jacoby Viktor: Sibyl** (magyar operettfilm)
4. **Gracia** (zenés kondicionáló torna)
5. **Jacoby Viktor: Leányvásár** (magyar operettfilm)
6. **Latabár Kálmán** (Színész-múzeum sorozat)
7. **Kabos Gyula** (Színész-múzeum sorozat)
8. **Forradalom előben** (film a romániai eseményekről)
9. **Tizenkét hónap az erdőn** (magyar természetfilm)
10. **A tenger II.** (magyar bűvőfilm-sorozat)

HUNGÁROVIDEO

1. **Harc az Endor-bolygóról** (amerikai fantasztikus film)
2. **Meghalni a szerelemért** (amerikai romantikus film)
3. **Sherlock és én** (amerikai filmvígjáték)
4. **A fészek** (amerikai horrorromédia)
5. **Rózsaszín párdúc** (amerikai rajzfilm)
6. **Hamlikák** (amerikai horrorromédia)
7. **A merénylet órája** (amerikai bűnügyi film)
8. **A szavannák kutyája** (amerikai kalandfilm)
9. **Komplett Beatles** (amerikai zenés film)
10. **Kissyfur** (amerikai rajzfilm)

INTERVIDEO

1. **A VIEW TO A KILL** (Halálvágta)
(angol akciófilm Roger Moore-ról, Tanya Robertssal, Grace Jonesal)
2. **KILLER ELITE** (Szupergyilkosok)
(amerikai akciófilm James Caannal, Robert Duval-lal, Arthur Hill-lel)
3. **CRIME BUSTERS** (Bűnvadászkok)
(amerikai filmvígjáték Bud Spencerrel, Terence Hill-lel)
4. **A BRIDGE TOO FAR** (A híd túl messze van)
(angol háborús film Dirk Bogarde-dal, James Caannal, Michael Caine-nel, Sean Conneryvel, Gene Hackmannal, Laurence Olivier-rel, Ryan O'Neallal, Liv Ullmannal, Maximilian Schell-lel, Arthur Hill-lel)
5. **BOURNE IDENTITY** (A Bourne rejtély)
(amerikai krimi Richard Chamberlaine-lal, Jaclyn Smith-szel)
6. **THE GREAT ESCAPE** (A nagy menekülés)
(amerikai történelmi kalandfilm Steve McQueen-nel, James Garner-nel, Richard Attenborough-val, Charles Bronsonnal)
7. **OCTOPUSSY** (Polipka)
(angol akciófilm Roger Moore-ról, Maud Adamsszel, Kabir Bedivel)
8. **RAIN MAN** (Eszember)
(amerikai filmdráma Dustin Hoffmannal, Tom Cruise-zal)
9. **SHE'S MARKED FOR MURDER** (Kiszemelt áldozat)
(amerikai krimi Stefanie Powers-szel, Lloyd Bridgesszel)
10. **SPHINX** (Szfinx)
(amerikai kalandfilm John Gielguddal, Lesley-Anne Downnal)
11. **EXODUS**
(amerikai filmdráma) (Paul Newmannal, Eva-Marie Sainttel, Peter Lawforddal, John Derekkel)
12. **BUGS BUNNY** (ROAD RUNNER MOVIE)
(Tapsi Hapsi és a Gyalogkakuk) (amerikai rajzfilm)
13. **PRINCE OF THE CITY** (A város hercege)
(amerikai krimi Treat Williams-szel, Don Billellet)
14. **GO FOR IT** (Nyomás utána)
(olasz filmvígjáték Terence Hill-lel, Bud Spencerrel)
15. **HOT TO TROT** (Örült vágta)
(amerikai filmvígjáték Bob Goldthwaittal, Virginia Madsennal)
16. **THE MAN WITH TWO BRAINS** (Agynag nagy)
(amerikai filmvígjáték Steve Martinnal, Kathleen Turnerral)
17. **NIGHT MOVES** (Éjszakai lépések)
(amerikai krimi Gene Hackmannal, Jennifer Warrenal, Melanie Griffith-szel)
18. **SEMI - THOUGH** (Majdnem futball)
(amerikai filmvígjáték Burt Reynoldssal, Kris Kristoffersonnal)
19. **HOT POTATO** (Kényes ügy)
(amerikai karate-akciófilm Jim Kellyvel, George Memmollal)
20. **PURPLE HEARTS** Kötötteretek
(amerikai háborús dráma Ken Wahlal, Cheryl Ladd-dal)

FÉNYPONT CENTER (PÉCS)

	Kölcsönzési db
1. A szakasz (amerikai kommandós akciófilm)	121
2. Vörös Szonja (amerikai sci-fi)	119
3. Dühöngő majom (amerikai horror)	116
4. Néma düh (amerikai akciófilm)	104
5. Úrvadász (amerikai sci-fi)	100
6. GOR I. (amerikai sci-fi)	88
7. Eszember (amerikai dráma)	87
8. Formázár volt öngyógyító (magyar szexfilm)	85
9. Remo (amerikai akciófilm)	84
10. Szakaszvezető (amerikai kommandós-akciófilm)	83
11. USA Invázió (amerikai akciófilm)	81
12. Kékes banda (amerikai akciófilm)	80
13. Murphy törvénye (amerikai krimi)	74
14. Atadín (amerikai-olasz vígjáték)	74
15. Gyilkos a toronyházban (amerikai akciófilm)	68
16. Delta kommandó (amerikai kommandós akciófilm)	68
17. Merénylet (amerikai akciófilm)	67
18. A 10-es költőlmény (amerikai háborús akciófilm)	65
19. Boszorúvagy 3. (amerikai akciófilm)	63
20. GOR II. (amerikai sci-fi)	63

Böngész

zajt és rossz átvitelt eredményez. De ennek a fordítottja is igaz: a VHS videóban

S-VHS anyagot használni nem célszerű, mivel a kétszer, háromszor drágább anyag nem hozza meg a várt minőségi javulást. Az NSZK placán a normál méretű

VHS-HIFI ÉS PRO KAZETTÁK	
SE-180	34
SE-180	38

VHS-HIFI ÉS PRO KAZETTÁK									
		SE-180	34	38	18	30	9	95	kiváló
1.	Panasonic S-VHS	SE-180	36	38	18	30	7	93	nagyon jó
2.	Scotch S-VHS	SE-180	29	36	18	30	9	92	nagyon jó
3.	TDK HDX-Pro	E-180	29	35	17	29	9	91	nagyon jó
4.	Maxell RX-Pro	E-180	27	37	16	29	10	89	nagyon jó
5.	Fuji SXG Pro	E-180	16	32	16	28	7	85	nagyon jó
6.	Fuji SHG Hifi	E-180	20	35	16	27	9	85	nagyon jó
7.	JVC Super Pro	E-180	18	31	18	26	9	84	nagyon jó
8.	Hitachi HF	E-180	15	33	18	26	9	84	nagyon jó
8.	Kodak Hifi	E-180	15	32	17	26	9	84	nagyon jó
8.	Scotch EXG Hifi	E-180	19	33	17	26	9	84	nagyon jó
8.	TDK HD	E-180	18	32	17	26	8	84	nagyon jó
12.	Sony UHG Hifi	E-180	15	33	16	26	8	84	nagyon jó
12.	BASF Hifi SHG	E-180	14	30	17	26	7	83	nagyon jó
14.	Kodak XHG	E-180	17	31	16	27	9	83	nagyon jó
14.	Maxell HGX Gold Hifi	E-180	32	30	16	26	8	82	nagyon jó
14.	Agfa HGX Hifi	E-180	21	29	16	25	9	80	nagyon jó
16.	Kodak Eastman Pro	E-180	20	31	16	24	8	79	jó
16.	Philips EHG Hifi	E-180	13	29	16	24	8	79	jó
19.	JVC SHF Hifi	E-180	13	29	16	24	8	77	jó
19.	Scotch EXG Pro	E-180	20	31	16	24	8	77	jó
21.	Raks HG Hifi	E-180	11	27	15	21	9	72	jó
22.	PDM SHG Hifi	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
23.	Konica Super Hifi	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
24.	Magna HGS	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
25.	Panasonic SHF Hifi	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
25.	SKC Super Pro	E-180	15	26	15	22	7	70	jó
27.	Goldstar SHG Hifi	E-180	15	26	15	22	7	70	jó

VHS HIGH-GRADE KAZETTÁK

		13	24	13	22	7	70	jó
1.	TDK NEW EHG	E-180	13	35	18	29	8	90
2.	Fuji SHG	E-180	13	34	16	29	9	80
3.	JVC SHG	E-180	14	34	17	28	6	85
4.	Sony HG	E-180	15	33	15	26	9	83
5.	Agfa HG	E-180	9	29	16	27	8	80
6.	Magna HG	E-180	12	28	16	26	9	80
7.	Maxell HGX	E-180	13	28	16	25	8	80
8.	Philips XHG	E-180	14	28	16	24	9	77
9.	Panasonic SHG	E-180	11	28	16	22	8	75
10.	Raks HG	E-180	10	27	15	22	7	73
11.	Konica SHG	E-180	7	25	14	22	7	73
12.	SKC SHG	E-180	9	24	14	22	7	69
13.	BASF SHG	E-180	9	24	13	12	5	58
14.	Kodak Eastman HG	E-180	12	27	15	22	7	73
15.	Goldstar XG	E-180	28	26	16	20	7	70
16.	Goldstar EHG	E-180	7	25	14	22	7	73
17.	Samsung Extra HG	E-180	9	24	14	22	7	69

VHS STANDARD KAZETTÁK

[illegible]

E számunkban elsősorban a legújabb technikká, a különböző rögzítési eljárások élveznek előnyt. Nem szorulnak háttérbe a videózás „nyersanyagai”, a szalagok sem, mert – mint a tesztből is kiderült – a szuper minőségű rögzítéshez szuper anyagok is kellenek. Különbözik esk a bontás, felerősödik a zaj, és a finom részleteknél drop-out hatások keletkeznek. Az új szalagoknál a nagy szemcsefinomság mellett új gyártási eljárásokat vezettek be, amelyek célja a felső határfrekvenciák kitöltése. Ezzel együtt előfordulhatnak gyártási zörzások, ami gondolkodóba ejtheti a különböző tesztűságok táblázatát összehasonlító olvasó. E rovatunk alapjául a stuttgarti „Video” című lap szolgál.

Lapunk más helyén szoltunk arról, hogy ha normal becsapjuk az S-VHS videót, ez

S-VHS kazetták között – a Panasonic és Scotch típusok mellett – megjelent a TDK XP, a FUJI PRO, a Maxell XR-S és a JVC S-VHS. Áruk és minőségük alapján a legfelső osztályba tartoznak, frekvenciaátvitelük és drop-outjuk is igen jó.

Külön is érdemes szólni a kazetták tárolásáról. Nem lehet újdonság, hogy a por és az egyéb szennyeződések elkerüléséhez tokban, száraz, védett helyen kell tárolni kazettáinkat. Minden páralecsapódás vagy az eredeti felület egyenetlenné alakító hiba a felvétel minőségének romlásához,

esetleg a mechanika meghibásodásához vezethet. De külön gondot jelenthet a VHS-C kazetták helyes kezelése, mert nincs a tokba építve külön aratáló szerkezet, mint a normál VHS méretnél, amely a szalag lazulását megakadályozná. Ezért ügyelni kell arra, hogy a kamkorderbe helyezéskor összes legyen a szalag. Végül a tárolás fontos szabálya, hogy mindig függőlegesen álljanak a kazetták. Így elkerülhető, hogy a felcsévelt szalag lecsússzon, esetleg egyidejűleg a hangvagy szinkroncsíkot is megnyomja. Az előbbi hangzavarokban, az utóbbi szinkron-, illetve azonosítási hibákban jelentkezik.

VHS KAZETTÁK

		VHS KAZETTÁK																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							
		EC-30	20	33	14	28	9	84	nagyon jó																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																

Lesz-e összeszerelő üzem?

Tavaly novemberben nyílt az Europrofil Kft. Klauzál téri szórakoztatóelektronikai boltja, mely kizárólag Sharp termékeket forgalmaz. A japán világcéggel már korábban kapcsolatba kerültek, amikor írodaberendezéseket árusítottak.

Bár a nyugati országokban és az Egyesült Államokban nem nagyon találkoznak külön márkaboltokkal, Magyarországon bevált ez az üzleti forma. Égető Imre, a Klauzál téri bolt vezetője nem panaszkodik a kereslethez. Annak ellenére, hogy éppen a szórakoztatóelektronikai piacon kialakulóban a valódi verseny, az igényes vevők szívesen keresik fel a Sharp márkauzletet.

A cég gyártmányaira jellemző az a törekvés, hogy minél jobban kiszolgálják használozóikat. A videó-távvezérlők például jó néhány kényelmi igényt kielégítenek. Többek között a fotelben ülve ki-, illetve betolhatja a készülék tulajdonosa a kazettát, állíthatja a képélességet. Az LCD folyadékkristályos kijelzőn lehet beállítani az órát, dátumot, majd a transzforgomb benyomásával átvihetők az adatok a készülékbe.

A Sharp, nevéből is következően, rendkívül nagy hangsúlyt helyez a képélességre. A bolt kínálatában ezt a versenyt pillanatnyilag a VCA 111-S típus vezeti. A márkaboltban általában négy-ötfafta videó kapható, de a prospektusból bármelyik megren-

delhető. A helyszínen megvásárolható típusok 40-85 ezer forintba kerülnek, a digitális, négyfejes sztereó készülék a magasabb árkategóriába tartozik. A tehetősebbek 125 ezerért Super VHS-hez is hozzájuthatnak. Az üzletvezető szerint a Sharp kínálata árait tekintve a Sony és a Philips közt helyezkedik el.

merék jellegzetessége a CCD mellett a tizenkétszeres zoom. A kisebb teljesítményű berendezések CCD panelje 320 ezer, míg a „komolyabbaké” 420 ezer pontfelbontásra is képesek. Ezenkívül a Sharpok különböző speciális műveletekre is képesek. A VLC 670-es 130 ezerért, a Super VHS VKS 860-as 190 ezerért vehető meg. Ez utóbbi, ha

zajlott termékbemutatója az Atrium-Hyatt Szállodában egyben azt is jelzi, hogy a világcég számára nem közömbös Magyarország. A piac ugyan kicsi, de támaszpontul szolgálhat az egykori szocialista országok meghódítására.

Az Europrofil Kft. telephelyet vásárolt, és tárgyalásokat folytat az elektronikai nagyhatalommal egy összeszerelő üzem létesítéséről. Kezdetben valószínűleg kazettákat szerelnének össze, lehetőleg hazai műanyag alkatrészek beépítésével. Magától értetődően csak megfelelő minőségű elemek felhasználásával.

A videokamerákat is elsősorban megrendelésre szerzik be, de azért természetesen a boltban is mindig van belőlük néhány. A VHS-C komplett kamerák 130-175 ezerért kaphatók. A Super VHS-C kamkorder 190 ezret kóstál. Minden kamerát tartozékkal, műanyag táskával együtt ajánlanak. A Sharp ka-

nem is az amatőrök között, valószínűleg sláger lesz.

A televíziók még mindig drágák – nem is fogynak. A 70 centiméter átmérőjű sztereó, teletextes, 99 csatornás S-VHS bemenetes, két scartos – külön RGB csatlakozás a videónak és a számítógépnek – készülék 95 ezer forint.

A Sharp április közepén le-

Amennyiben az üzlet létrejön, részben Sharp-tőkével, Európában először Magyarországon készülnének Sharp kazetták, melyeket a hazai fél reményei szerint nemcsak itthon értékesíthetnének. Kedvező tapasztalatok esetén pedig nem kizárt bonyolultabb termékek előállítására sem.

B. T.

SONY: A tv a népszerűbb

Kifejezetten Sony-termékekre szakosodott bolt a fővárosban a konvertibilis valutáért árusító Kecskeméti utcai, és a japán terméket forintért kínáló Tolbuhin körüli üzlet. Más gyártók berendezései mellett több nagykereskedelmi vállalat, például a Centrum, Ramovill, Skála és egyéb cégek is ajánlanak Sony szórakoztatóelektronikai készülékeket.

A kiváló minőségéről ismert videók, televíziók javításáról a REX-FILM Kft. gondoskodik. A szervízén kívül lakossági szolgáltatással és egyedi megrendelésekkel is foglalkoznak. Tájékoztatásuk szerint hamarosan konszignációs raktárat létesítenek, ahol a Magyarországon forgalmazott Sony-termékek alkatrészeit beszerezhetik az érdeklődők. Az általában négy VHS típusból álló hazai videokínálatban megtalálható a High Video 8-asról a középkategóriás SLV 402-esig mindenkinak a pénztárcájához mért készülék. Ez utóbbi 56 ezer forint, de kapható 100 ezer 800 forintért a hétéjes SLV 757-es berendezés is. A hifi

külön kép- és hangadítáló videó különböző effektusokra is képes. Kis stúdiók, oktatási intézmények használhatják, többek között oktatófilmek elkészítéséhez, mivel lassítási és gyorsítási lehetőséget is kínál. A hazai piacon a Sony részesedése egyelőre nem éri el a tíz százalékot. Ennek az az oka, hogy a Sony alig két éve hozta ki VHS videóit, továbbá a magyar fizetőképes kereslet inkább az olcsóbb termékekre éhes. Az igényes vásárlók viszont kétségkívül kedvelik a megbízható márkát.

Ellenben a cég televíziós készülékei szélesebb körben népszerűek. A 35 centiméterestől a 74 centiméteres képcsőátmérőig tart a választék. Igen kedvelt az 53 centiméteres képsővel árusított készülék 55 ezer forintért. A 68 centis telitexes automatikus váltós, négyoldalas memóriával ellátott típus 90 ezer forint. A legtöbb hazai stúdióban egyébként – beleértve a Magyar Televíziót is – Sony tv-készülékeket használnak.

B. T.

Terjeszkedő Philips

A holland Philips cég 1989 novemberében tette be a lábát Magyarországra. A Skála-Cooppal létesített Philips Skála Budapest sikerként könyvelte el az elmúlt több mint fél évet. A mamutcég most a legigényesebb magyar videózók kegyeiért száll versenybe. Képmagnóból, kamerából és színes televízióból is a Philips-féle csúcstechnikát szállítják a hazai boltjaikba. Először csupán egy piacfelmérő jellegű kampányt szerveznek, s ha ez sikerrel jár, teljes, éppen bővülőben levő üzlethálózatukban árusítani fogják a legmodernebb videócikkekét. A pontos típusokról és az árakról egyelőre nem árultak el konkrétumokat.

A Philips egyébként április 19-én ugyancsak újdonságnak számító márkaszervizet nyitott Budapesten, a Kinizsi utca 30-ban. Itt nemcsak a Magyarországon árusított, de a vásárlók által innen-onnan beszerzett, valamennyi Phi-

lips-termék javítására vállalkoznak. Továbbá működtetnek itt egy alkatrészüzletet, valamint vevőszolgálatot is.

A cég tervei szerint még az első félévben bolt nyílik Szé-

kesfehérváron, Győrben és Pécsen. Az ország keleti részén is még az idén megkezdik a terjeszkedést, elsőként

Szegeden, Debrecenben és Miskolcon szeretnék megjelenni.

Sz. I.

A BASF tervei

A kazettagyártók közül talán a legnagyobb meglepetéssel a BASF szolgált, amikor megjelentette 300 perces, vagyis öt óra felvételt képes videókazetta-változatát. Természetesen először erről az új termékekről kérdeztük dr. Jürgen Strube urat, a BASF igazgatótanácsának elnökét, aki nemrégiben Magyarországon is tárgyalásokat folytatott.

– Még jelenleg is folyik a kazetta piaci bevezetése, hiszen a vásárlót fel kell világosítani arról, milyen előnyei származnak, ha ezt a hosszúságot választja.

– Mennyi ideig tartott a kutató-fejlesztő munka, amíg piacra dobták ezt a típust? Hiszen a szalag vékonysága mellett a minőség megtartására is ügyelniük kellett!

– Összesen – más szalagokéval együtt – négy-öt évig tartott a kutatás. Am ez az időszak mind a hajszálvékony fólia, mind a szalag hordozóanyagának fejlesztését is magában foglalta.

– A BASF nevét elsősorban audió- és videókazettái révén ismerik a vásárlók. A cég azonban a világ nagy vegyipari vállalatának egyike. Össztermelésük hány százalékát jelenti a kazettagyártás?

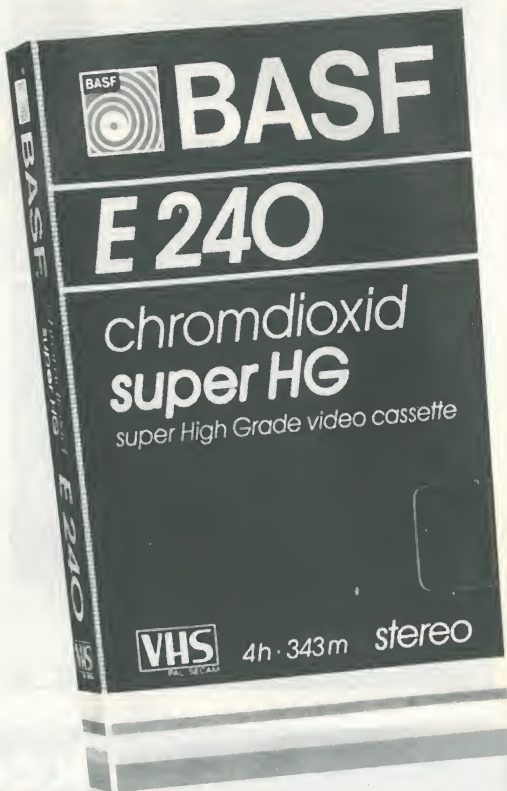
– 1989-ben a BASF-csoport, 140 ezer munkatárssal, több mint 47 milliárd márkás forgalmat ért el. Az

audió- és videótechnika nálunk az információs rendszerek gyártásának szektorába tartozik, s ehhez kapcsolódik a személyi számítógépek kihasználása is. Tavaly összesen 2,7 milliárd márka volt az ágazat bevétele, ami a teljes forgalom 6 százaléka.

– Milyen irányban halad jelenleg a cég kutatómunkája a videószalagban?

– Minden minőségi tényezőt javítanunk kell újabb kazettáinkon, a játékidő növelését már nem tekinthetjük elsődleges szempontnak. Az Egyesült Államokban, felezett magnósebességgel ez már amúgy is tízórás időtartamot jelent legutóbbi kazettaváltozatunkkal. Most azon munkálkodunk, hogy a szalag minél tökéletesebben adja vissza a színeket, s minél hosszabb életű legyen a rögzített kép. Természetesen célunk az S-VHS szalagok piacra dobása is. A kilencvenes évek nagy fejlődése lesz a HDTV megjelenése. Ez óriási beruházást igényel az adótechnikától a tv-készülékekig. Ezért mi abból indulunk ki, amiből minden bizonnyal a fogyasztó is: a meglévő mostani technika lehetőleg legyen kompatibilis a jövő technikájával. Mindez a televíziós stúdiók esetében is igaz. A fejlődéssel pedig a videókazettáknak is lépést kell tartaniuk...

Falus Tamás

100 forintot ér
ez a szelvény
amennyiben Ön 1990. június 30-ig
kazettát vásárol a Televideo márkabottjában
(Budapest, VII., Lenin krt. 30.)
(Kazettáink csak egy szelvény használatához fel.)

TELEVIDEO

Mozisikerek videón

A western története

Rendszerek háborúja

A Videó Magazin
és a VICO
közös játékának
III. fordulója

Keres- kinál

Rovatunkban ingyen köz-
zélesszük magánzemé-
lyek 100 szövegét nem
hosszabb szövegű hirdeté-
seit. Levélben kérhetik
gyári vagy háziilag felvett,
de megunt műsoros kazet-
ták, valamint „üres” kazet-
ták, prospektusai, televí-
ziók, monitorjai, képmag-
nók, kamerák hirdetéseit.

● Másolásra, jó minőség-
ben, magyar hanggal (eset-
leg felirattal) keresem: Black
Rain, Örület, A Sárkány éve,
Imagine: John Lennon, to-
vábbá Anette Haven, Taia
Rea, Serina Robinson és
Tracy Adams filmjeit. Czeglédi
Gabriella, 7551 Lábod,
Hosszúfalvi u. 132.

● Jó minőségben, magyar
hanggal másolás céljából ké-
resem: Blade Runner, Termina-
tor, Highlander II., Back to the
Future II., Frauenlager és
Orłowski filmjeit. Mankovics
István, 7551 Lábod, Hosszú-
falvi u. 132.

● WJ-MX 10 típusú VHS digi-
tális keverő és trükkpult, Amiga
DOS kézikönyv és Samsung
SVX-303 videomagnó kezelési
utasítások magyar nyelvű for-
dítása eladó. Vidós Nagy Leona,
1125 Bp. György Aladár u. 30.

● Fordítok kezelési utasítást
videóhoz, tv-hez, mikrosütő-
höz. Sharp VC-A 111s, Sharp
VCA-105s, Samsung SVX-303,
Panasonic NVG-13EE, Fisher
FVH-P1KV, típusú videókhoz
és Microwell 179 L mikrosü-
tőhöz késsz fordítást adok.
Tel.: 186-5912.

● Műsorosvideókazetta-gyű-
teményemet eladom. Tel.:
169-3008

● Siemens FM 464 három
forgófejes videomagnó el-
adó. Garanciális! Érdeklődni
este az 183-2436-os telefo-
non lehet.

● Keresem az alábbi filme-
ket: Shaolin-templom szent
kötése, Árulás és megtorlás,
Gyanús árnyak, Das Todesduell
der Ninja, Nyolc szamuráj le-
gendája, Shogun Assasin II.,
Shogun árnyékában, Amerikai
Ninja III. Szolnoki Attila, 1033
Bp. Zab u. 14.

● Megvételre keresem az
alábbi filmeket magyar hang-
gal, csak kiváló minőségben:
Rendőrakadémia V-VI., For-
ró rágógumi VII-VIII., Za-
munda hercege, A Nap birod-
alma, Predator Halloween
III-IV., Star Trek I-V. Győri-

ró Péter, 6726 Szeged, Cinke
u. 3/2.

● Spectrum programot fel-
veszek a címre elküldött
üres kazettára. Cserébe bár-
milyen gyári műsoros kazet-
tát kérek. Érdeklődni levél-
ben a következő címen le-
het: Csendes András, 1148
Bp. Adria u. 5. 1. lépcsőház.
A válaszlevegélben programi-
sítást is küldök.

● Eladó P. Sound Yamaha
PSS-140 szintetizátor 15
ezer Ft-ért, 2,5 oktáv, 37 bil-
entyű, 100 hangszerregisz-
ter, 5 ütőhangszer, 10 ritmus,
szinkronizálás, Demo bemu-
tatójáték, ritmusváltás + 12
V adapter és átjátszókébel.
Vagy cserébe C-64-ért kérek
magnóval és joystickkal (2 db).
Dezsőfi Gyula, 2700 Cegléd,
Diófa u. 18.

● Eladó egy pár SPICA TC-50
hangfal, fekete színű Yamaha
C-60 előerősítő és Yamaha
T-80 csúcs tuner. Buzás Gyula,
7621 Pécs, Leonardo Da Vinci
u. 10.

● Fisher FVH-P1DK, valamint
Samsung SVX-303 videomagnó
és Apple III. számítógép
magyar nyelvű leírása eladó.
Vidos Nagy Leona, 1125 Bp.
György Aladár u. 30.

● Eladom 1 éves, megkímélt
Siemens FM 560/8 típusú táv-
szabályozós videórekorder-
emet. Szolgáltatásai: 39 csator-
nás, kábelutaster, 2 hétre elő-
re programozható, állóképlep-
tetéses, tanuloprogramos. Irányár:
36 ezer Ft. Kothencz Sándor,
6000 Kecskemét, Nyíri u. 63.

● Keresem műsoros kazettán
vagy jó minőségben felvett fil-
meket megvételre: Cocktail,
Kutyám Jerry Lee, Black Rain,
Rendőrakadémia VI., Predator
III., Rocky V., Indiana Jones III.,
Batman. Soós Szabolcs, 9400
Sopron, Felszabadulás u. 37.

● Keresem jó minőségben, le-
hetőleg magyar hanggal az
alábbi filmeket: Amerikai Ninja
III., Karate Kid III., Indiana
Jones III., A szakaszvezető,
Gyermek Biblia. Gulyás Tibor,
3060 Pásztó, Kőlcsey u. 4. Tel.:
541.

● Eladó családi okok miatt
egy Commodore 64 számítógép
+ magnó + 2 db joystick
+ játékgéprogramok. Irányár:
20500 Ft. Brozsek Györgyné,
1204 Bp., Nagysándor J. u.
94/A.

● Felvenném a kapcsolatot
olyan egyéni ASTRA-vevő tu-
ladóssal, aki filmeket tud
rögzíteni. Ifj. Kozma Tibor,
4090 Polgár, Botond u. 33.

● Keresem jó minőségben át-
másolásra az alábbi filmeket
magyarul (hang, szinkron, fel-
írat): Cocktail, Hegylakó, A kis
szemtanú, A szerelem tenger-
re, Végzetes vonzór, Távolság
Afrikától I-II., Vagyrajárók,
Egy párizsi diáklány. Márton
Zsolt, 2660 Balassagyarmat,
Kőztársaság tér 7.

● Eladó JVC TM-70 PSN típusú
monitor, négy neme, RGB
bemenetes, videóáncba, vide-
opultba, vagy komputerbe
csatlakoztatható. Tel.: 156-
1148 (de. vagy este)

● Videomagnót vennék rész-
letre + kamat, nélkül áron. Tör-
ök Judit, 1033 Bp., Buza u. 4.

● Elcserelem japán Orion tipu-
sú videórekorderemet kifogás-
talan minőségű Aiwa
AD-R550, AD-F770 B,
AD-F990 B magnódecekek va-
lamelyikére. Minden megol-
dás érdekel. Zsindely Zsolt,
3925 Prügy, Ady E. u. 25.

● Eladó ékezetes betűkkel,
angol-magyar, magyar-angol
szótár, teszt és fordítási pro-
gram, amely Plusz 4-es és
C-64-es számítógépen is mű-
ködik. Járóka László, 1149 Bp.,
Egressy u. 113.

● Funai VIP-3000 típusú japán
videólejárószómat (infra
távírányító, állítható picture,
tracking) áregyeztetéssel vi-
deórekorderre cserélném. Se-
res Krisztián, 2377 Örkény,
Műnch u. 38/B. Ugyanitt
Plus-4-es programok cseréje.

● Panasonic NV 810 sztereó
videó hífi áthangoló, 40 db
E-180 és HGX, HG műsoros
kazetta eladó. Ágoston Tibor,
3332 Sirok, Petőfi u. 23.

● Eladó a Videó Magazin ed-
dig megjelent összes száma
kifogástalan állapotban, vagy
rádiós sétálómagpnóra cserél-
hető. Áránálattokot levélben
kérek. Szepesi János, 7623
Pécs, József A. u. 38.

● Hitachi VT-8E típusú hor-
dozható videóhoz 2 db akku-
mulátor eladó. Tolnai Ferenc,
2890 Tata, Kocsi u. 23.

● Normál kazettás kamkor-
derre, autódíóra, nyugati
gyártmányú lakókocsira vagy
automata csigatétész-készít-
tőre cserélném, ill. eladnám
nagyemértő Robur lakóau-
tót. Pintér Géza, 6769
Pusztaszer, Petőfi u. 51. Tel.:
62/75-025.

● Megvételre keresek V8
rendszerű videomagnót és vi-
deókamerát, valamint osztrák
videomagazinokat. Eladásra
kínálom kidolgozott amatőr vi-
deófelvételeimért. Velence,

Görögország, Isztambul. Vért-
es Zoltán, 7200 Dombóvár,
Radnóti u. 50.

● Mindenféle könnyűzenei
műfajt kedvelők, figyelem! Jó
minőségben felvételüket ké-
szítkék! Porpáczy Zsolt, 8900
Zalaegerszeg, Berzsényi u.
28.

● Új Commodore 64-es szá-
mitógép tartozékokkal és 1 db
joystickkal eladó vagy azonos
értékű szintetizátorra cserél-
hető. Hegyi László, 8714 Kele-
viz, Vörösmarty u. 19.

● Megvételre keresem a Pa-
nasonic NV-G 45 G tip. videó
szervizkönyvet, vagy annak jó
minőségű fénymásolatát. Egy-
ben keresem az ugyanilyen
készülékkel rendelkező videó-
sok ismeretségét. Ifj. Balaton
György, 6503 Baja, Korvin Ottó
u. 14.

● Magánklubunk felszámol-
ja szex-videókazetta gyűje-
ményét. Mindegyik első má-
solat és kuriózum (Caligula,
Sodoma 120 napja, Karin
Schubert stb.) Felbolygított
válaszböríték elküldése ese-
tlen címlistát küldök. Ha öt
vagy annál több kazettát vá-
sárol, darabonként 1000 Ft
az ár. Amormix klub, 3300
Eger, Rákóczi u. 12.

● Eladó Sharp videokamera,
Commodore színes monitor és
videomonitorok és haszná-
latú Juncosy tv. Telefon nap-
közben: 186-7596

● Keresem megvételre az
alábbi filmeket: Lisztománia,
Szerelmes asszony, Mechanik-
us narancs, A zenerajongók,
Tommy, Excalibur, A zsarnok
szíve, Mahler, Megváltott
helyzetek, Peepshow, va-
lamint Malcolm McDowell 1986
után készült filmjeit. Hegedűs
Lajos, 8000 Székesfehérvár,
Temesvári u. 58.

● Keresem az alábbi doku-
mentumfilmeket: Repülés törté-
nete, Fejezetek az I. világhá-
borúról, valamint a vadászgé-
pekről és a polgári repülésről
dokumentumfilmeket. Tuli
Krisztián, Tel.: 137-7747

● Keresem magyar hanggal,
jó minőségben az alábbi filme-
ket: Ezeregy éjszaka virágai,
Canterbury mesék, Salon
Kitty, Sodoma 2000, A kulcs,
Miranda, Capriccio, Café Buda-
pest, Emmanuelle I-VI., Caligula
és Messalin, Total Recall.
Bakos István, 6000 Tiszakécs-
ke, Szondi u. 17.

● Kifogástalan állapotú, ke-
veset használt 2 éves Panaso-
nic M1 kamorder igényesnek
eladó. Sebestyén Zoltán, Paks,
Ifjúság u. 8/8.

Hírözön

Narrow Margin

Előreláthatólag ez év decemberére készül el az a krimi, melyben Anne Archer játssza a tanút. Címe *Narrow Margin*. A tettesek minden eszökt megragadnak, hogy eltegyék őt láb alól. Az utolsó pillanatban sikerül ügyvédjével Kanadába menekünie – az ügyvédet Gene Hackman alakítja – ott azonban ismét gyilkosok leselkednek rá.

Mit eszik a „mindenevő”

E rovatban már hírt adtunk a „mindenevő” készülékről, amely adapter nélkül valamennyi VHS típusú kazetta befogadására képes. Így a normál VHS-e, a VHS-C-re és a Super-VHS-re is. Ezúttal már képekkel is tudunk szolgálni. Az 1200 dollárért kínált, különleges JVC HR-SC1000 típusú képmagnó kazetta-befogadó tálcája hasonló a képlemezjátszóéhoz és a kazetta behelyezésekor a tulajdonosnak semmi dolga. A készülék természetesen távirányítóval is kezelhető és hifi-sztereo változatban kapható. Egyelőre azonban csak a távol-keleti szigetországban.

*

Összezsugorodott gyerekek

Több mint százmillió dolláros bevételt hozott eddig Joe Johnston „lilliputi” filmje, a *Honey, I Shrunk the Kids* (Drágám, a gyerekek összenektek), mely a tavalyi mozibemutatót követően tavasszal jelent meg kazettán az amerikai videotékákban. A hamarosan nálunk is látható meszeszerű történetben a népszerű komikusszínész, Rick Moranis egy szórakozott professzort alakít, aki legújabb találmányán dolgozik. Egy napon elhagyja otthonát, s amikor gyerekei és barátai találmánya elé állnak, az működésbe lép és a gyerekek hirtelen mikroszkopikus méretű apróságokká zsugorodnak össze. Amikor a szülők, nem tudván róluk, véletlenül tálcástul kidobják őket az udvarba, az apró teremtvé változott gyerekek megkezdik kalandos útjukat a számukra egy csapásra sűrű dzsungellá változott udvarban, ahol az egyébként apró rovarok is óriási méretűvé válnak körülöttük. A különleges képi hatásokat az animáció két nagymestere, David Allen és Phil Tippett varázsolta a vászonra.

Ki mit mond?

– természetesen a videózásról. *Hugh Hefner*, a Playboy-főnök úgy látja, hogy míg a nyolcvanas években a videóhardver és -szoftver (készülékek és műsorok kazetták) elterjedésének lehettünk tanúi, addig a kilencvenes évtizedekben a magnók technikai színvonala fog tökéletesedni és tovább bővül majd a műsorok választéka, elsősorban speciális érdeklődési területek. A szexet ugyan nem tekintik annak, de úgy érzi, hogy az új évtized hasonlítani fog a hatvanas évekhez: az emberek provokatívabb szeműsorokat igényelnek majd a jövőben.

Art Buchwald neves amerikai szatirikus publicista szerint a pihenés mellett a videó elsősorban a hétköznapi munkájában tölt majd be mind fontosabb szerepet. A jogászok már ma videóleveleket küldenek egymásnak, így téve könnyebbé egymás számára a munkát. Ami pedig a kikapcsolódást illeti, Buchwald nemrégiben bevallotta, eddig már vagy négy videokamerát vásárolt, de ahogy ismeri magát, lehet, hogy hamarosan megveszi a legújabb kameracsodát is. Mint említi, róla valóban elmondhatják, jó vásárló. Igaz, van is miből.

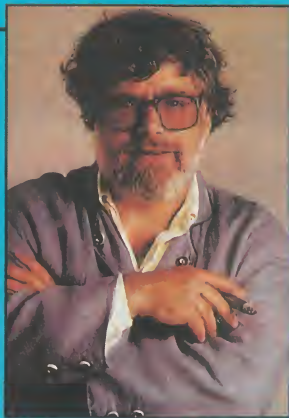
*

Végtelen történet II.

Balthasar Bux kalandos, képzeletben tett útjának második részét George Miller filmesíti meg. Ez a történet csak távolról rokona Michael Ende irodalmi eredetijének. Női főszereplője az olasz-amerikai Clarissa Burt. A bemutató ez év végén várható.

*

Elkészült Peter Fleischmann rég várt science-fiction-filmje, a *Hard To Be a God* (Nem könnyű istennek lenni). Létrejötté hosszú időt vett igénybe, és számtalan kalanddal járt. Íme előbb a film története: Anton meghatározatlan jövőbeli időben él a Földön. Megfigyelőként egy másik naprendszer bolygójára küldik, ahol az emberek a közepkorhoz hasonló körülmények között élnek. Arkanar városa semmiféle technológiát nem ismerő, babonás lakosságát betegségek sújtják. Néhányan épp feltalálják a távcsövet és a nyomtatott sajtót. Az elmaradt világ fölött Don Reba uralkodik, a legrosszabb fajta diktátor. Az Igazi királyt bábként mozgatja, alattvalóit kinozza, Intrikákat sző és minden haladást megakadályoz.

Anton nemesemberként Don Rumata álnéven él, ám nagyobb tudása és jobb felszerelése ellenére sem avatkozhat bele az ottani lakók életébe. Egy kísérleti program része, melynek során az időközben érzelmenkéntessé vált és eddig békésen élő Föld-lakókat meg akarják tudni, vajon immunisak-e egykori barbár őstörzseikkel szemben. A szembe épített videokamera segítségével állandó összeköttetésben áll a földiek űrhajójával. És akkor valami előre be nem tervezett és meg nem engedett dolog történik: Anton beleszeret Kyrába, Arkanar gyönyörű lakójába. Vajon mit hoz ez magával, elfelejtkezik-e küldetéséről, vagy sem?

És íme a film forgatásának közel sem rövid története:

A szembe épített videokamera Nem könnyű istennek lenni

1979: Peter Fleischmann elolvassa a *Nem könnyű istennek lenni* című science-fiction-regényt, Arkagyij és Borisz Sztrugackij alkotását. Lenyűgözve elhatározza: megfilmesíti. Más rendezők (így Francis Ford Coppola, Andrej Tarkovszkij) is vették, de nem jutottak el a megvalósításig. Kérte a megfilmesítés jogát. A válasz: lehetetlen.

1980/1981: Fleischmann továbbra is Izgatja a megfilmesítés gondolatát.

1982, november: Az Andropov-kormány enyhíti a merev Brezsnyev-adminisztráció, és több nyugati kapcsolatot engedélyez. Kutyovok szovjet filmminiszter-helyettes Münchenben jártakor meghallgatja az ötletet, tetszik neki.

1983: Fleischmann beszél a francia forgatókönyvről, Jean-Claude Carrière-rel. München és Moszkva között ingázik. Elkészül az előzetes időbeosztás. Fleischmann felkeresi Sztrugackijeket.

1984, április: Aláírják a Szovínfilm és a Hallelujah-Film közötti első megállapodást. Andropov utódja, Csernyanko nem kedveli a német-orosz filmes barátságot. Akadályozza az előkészületeket. Fleischmann azonban makacs, a nyilvánosság előtt mindenhol a filmről beszél. Végül megkapják a jóváhagyást. Fő forgatási helynek a kijevi Dovzsenko stúdiót jelölik ki.

1985. eleje: Szerződtek az első sztrákot: Kurt Russell és Ed Harris igent mond. Arkanart a kijevi stúdióban építik fel, a többi színhely: Kaukázus, Moldva, Ukrajna és Üzbegisztán.

1985, március, Gorbacsov kerül a Krembe. A film vákuumba kerül. Senki nem mer dönteni.

1986, április 26. A csemobilit atomkatasztrófa megdöbbent a világot. Kijevben, astúdióban csak négy nappal később értesülnek róla. Kurt Russell és Harris radioaktív társulatúval felmúnyban lemondják a munkát. Az új főszereplő: William Petersen.

1986, július: Fleischmann talál egy francia támogatót.

1986, augusztus: végleges szerződés a szovjetekkel.

1986 szeptember-november: A fő forgatási helyszínt áteszik Jaltába, minden anyagot átszállítanak Kijevből. Desirée Nosbusch-Becker átvészi a női főszerepet.

1986, december: Rögzítik az első tájfelvételeket.

1987, április: Jaltában még legalább hat hét kell a diszletek felépítéséhez.

1987, május 7.: Az első forgatási kezdet – teljes káosz. Nincs telex, fénymásoló, a telefon csak hosszas imádkozás után működik, a magukkal vitt walkie-talkie-n pedig csak oroszul beszélhetnek.

1987, június: Új emberek érkeznek: Edward Zentara – Lengyelországból, (ő veszi át a főszerepet) a francia Anne Gautier, Pavel Lebešev operátor. Számos nyelvi probléma merül fel: németül, olaszul, lengyelül, oroszul, franciául és magyarul beszélnek.

1987, július eleje: Tadzsikisztán holdbéli táján, az afgán–kínai határ közelében kellene felvenni a későbbi külső felvételeket.

1987, július vége: Második forgatási kezdet:

1988, január-február: Korán beköszöntött a tél. Ahol 80 éve nem esett a hó, most hideg van és havazik. A team átköltözik Kijevbe.

1988, április 5.: Vissza Jaltába. A prófeta szerepét Werner Herzog vállalja.

1988, május-június: A külső felvételeken Tadzsikisztánban, +50 fok árnyékban.

1988, július 7.: Fleischmann felkeresi Arkagyij Sztrugackijét Moszkvában. Bejelenti, hogy kész van. A film 80–85 százalékat leforgatják.

1988, október-december: A maradék 15–20 százalékat a müncheni Bavaria stúdióban veszik fel.

1988, június-1989, március: A speciális effektusok orosz team dolgozik az NSZK-ban. 1988 nyarán kezdődik az orosz anyag megvágása.

1989, május: Cannes-ban plakátok jelzik a filmet.

1989, szeptember 12.: Végre! A velencei filmszínházon bemutatják a film 212 perces változatát. A fogadtatás többségében kedvező, de Fleischmann még egyszer visszavonul a vágószobába:

1989, november 3.: A filmet bemutatják Arkagyij Sztrugackijnek Moszkvában, aki el van ragadtatva tőle.

1990, január 20.: Ünnepléses világpremier Moszkvában.

(A film több mint 30 millió márkába került.)

*

Pókok

Spielberg partnere, Frank Marshall befektette első saját filmjét. Lélekanti krimijének elődjeként Hitchcock *Madarakját* és Spielberg *Cápjáit* említik a szakmabeli. Mérges dél-amerikai pókok telednek le a filmbeli amerikai kisvárosban. Egy fiatal orvosnak sikerül azonosítani az állatokat és megszabadítani a települést a veszélytől.

*

Leviathan

Ismét víz alatti kalandokról szól George P. Cosmatos új filmje, amely a *Deep Star Six* és az *Abyss* után moziba kerül. David Peoples és Jeb Stuart közösen írt forgatókönyvében 5000 méter mélységben a nyolctagú geológiai kutatócsapat végző csapattal együtt szovjet gőzöst talál, a Leviathant. Természetesen ez csupán a kezdet, a folytatáshoz többek között egy nagy étvágyú óriás szörnyeteg tartozik. Ahhoz, hogy megmeneküljenek, el kellene érniük a víz színét, ott viszont cápa leselkedik rájuk. A meglehetősen sok utánérzés miatt az egyedülálló izgalmat – a rosszsnájuk szerint – az Jeleni, vajon ki lesz a túlélők között?

Videóval a stressz ellen – Shirley MacLaine

Shirley MacLaine az utóbbi másfél évtizedben már nemcsak színésznőként ismert. A hetvenes évek közepén utazást tett Kínában, ahol megismerkedett a meditáció vallásos művészetével, és úgy ért haza, mintha kiscserélt volna. Ő is csatlakozott azokhoz, akik Amerikában és Európában hirdetik a távolkeleti tanokat. Shirley MacLaine *New Age*-nek, Új korszaknak nevezi összefoglalóan mindazt, amit hirdet és gyakorol. Sokakban máig ellenérzések élnek a *New Age*-dzel szemben (noha MacLaine már több könyvet is írt róla), mely az indiai és kínai hagyományokon kívül elsősorban az amerikai indiánok szent tanításait „szelídíti” a modern világ-hoz.

De mire jó mindaz, amit csinálsz?

Híve úgy gondolják, a MacLaine-féle tréning a fizikai és szellemi önmegismerést segíti elő, valamint csökkenti a nyugati ember életében oly meghatározó jelentőségű stressz hatását. A vonzó egyéniségű színésznő nemrégiben a videó segítségével is megpróbálta sokakhoz eljuttatni mentális gyógy módját és szellemi üzenetét. Filmjének (*The Inner Workout: A Program For Stress-Reduction Through Meditation*) már a címéből is kiderül: a cél változatlan – meditációs segítséggel legyőzni a káros stresszhatásokat. Ő maga úgy nyilatkozott erről, hogy videókazettájával meg szeretné könnyíteni azoknak a dolgát, akik már elhárították, hogy felfedezik a bennük rejlő titkos és eddig érintetlenül hagyott energiaközpontokat. „Mindannyiunkban megvannak az energiaközpontok. De csak a legutóbbi időben kezdtük megtanulni, hogyan használjuk fel őket” – magyarázza a neves színésznő. Tanítása gyakorlatilag megegyezik azzal, amit a klasszikus indiai jóga a csakrák

tanának nevez. Az emberben érzésről hét meghatározó pont található, s mindegyik egy-egy érzelmi állapotot jelképez. E pontokat a gerincoszlop vonalán kell elképzelnünk, egy olyan közeget, melyet – megint csak a jóga nyomán – Shirley MacLaine „éteri anatómiának” nevez. A videófilmen többek között arról beszél, hogy milyen hatással vannak a csakrák mindennapi életünkre.

A film elején MacLaine beveti a nézőt a *Meditáció nyitott szemmel* című program előgyakorlataiba. Fontos, mondja, hogy gyakorlatozás közben kényelmes ruhákat viseljünk, és „praktikáinkat” próbáljuk úgy időzíteni, hogy végzésük idején senki se zavarhasson meg bennünket. MacLaine azt is bemutatja, milyen testtartásban ülünk a padlón, hogy elmélyedésünk zavartalan legyen. Ezután a test fokozatos elernyesztése következik, melynek különleges légzési technikával kell együtt járnia. Végül a csakrákra kell koncentrálnunk. Mindegyiknek megvan a jellemző színe – a filmen meg is jelennek ezek a megfelelő pillanatban, hogy segítsék a kezdő *New Age*-hívőket. Mindennek az az értelme, hogy tisztába jöjjünk saját csakrárendszerünkkel, s egyáltalán: önmagunkkal.

Maga a *Meditáció* nyitott szemmel, Shirley MacLaine intenciói szerint, még mélyebben fekvő lelki rétegekre irányítja a néző figyelmét. A színésznő közben arra bátorítja az érdeklődőket, próbáljanak lélelem nélkül szembenézni stresszhelyzeteikkel. A nézők meditációját és a gondoktól való megszabadulását a videóban hallható kellemes zene is elősegíti. A hetvenperces filmet (és talán a lelki szabadságot is) már potom 29 dollár 95 centért bárki megkaphatja.

Phil Collins napjaink egyik első számú szólóéneke. S miközben a legmértékesebb slágerlisták élmezőnyéből nem lehet leszorítani szerzeményeit (*Another Day In Paradise*, *I Wish It Would Rain Now*), idehaza, szalagon, sokak otthonába juthat el zenéje, akárhányszor a rádióban. Nemrégiben jelent meg ugyanis a höní üzletek polcain is együttesének, a Genesisnek a koncertfelvétele, az 1984-es esztendőből. *The Mama Tour* elnevezést adták koncertturnéjuknak, amellyel, sorrendben tizenötödik albumuk megjelenése után, bejárták a világ stadionjait.

A 102 perces videóban elsőként az *ABACAB* csendül fel, 1981-es nagylemezük címadó szerzeménye, majd ezt az akkoriban friss LP dalai követik: a *That's All*, a híressé vált *Mama*, az *Illegal Alien*, valamint az egymásba folyó *Home by the Sea* és a *Second Home by the Sea*. (E kompozíciókat hallhattuk három évvel későbbi sikeres budapesti, népstadionbeli koncertjükön is.) A kamera a színpadon pontoknak látszó zenészeket életközelsébe hozza: láthatjuk éneklése közben Phil Collins izzadságcseppeit, humorral telli mimikáját; Tony Banks ujjainak vibráló mozgását az öt körülbelül szintetizátor-erdő

billentyűin; s Mike Rutherford feszültséggel teli gitárjátékát. A zenekar törzsmuzikusait a pódiumon Daryl Stuermer gitáros és a színes bőrű Chester Thompson egészíti ki. Az instrumentális részeknél azonban Phil is odaül eredeti hangszere, a dob mögé, és Thompsonnal együtt kísérik a többieket, hacsak nem vívnak egymással barátságos kérdés-felelet dobzó-párviadalt.

A Genesis-koncertek egyik különlegessége a látvány. Az izgalmas zenét remekül egészíti ki a másodpercre kidolgozott ritmushoz igazodó fényjáték, a hidegkéktől a bíborig. A több mint másfél órás programban szemképrázató színek kavalkádját láthatjuk.

A legkiemelkedőbb zenei részek az előadás utolsó harmadában hallhatók. Felcsendül az *In the Cage/Cinema Show/Afterglow* egyveleg a hetvenes évek híres LP-jéről, így a *The Lamb Lies Down On Broadway* és a *Selling England By the Pound*ról. Ez a változat egyébként először az 1982-es *Three Sides Live* koncertlemezőkön volt hallható. A csaknem negyedórás darab kiemelkedő része Tony Banks szintetizátorszólója.

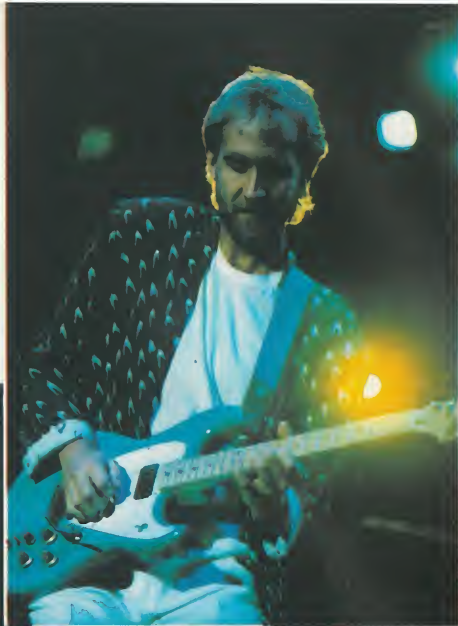
A koncert, éppúgy, mint az 1987-es budapesti, a *Turn It On Again* Genesis-slágerrel zárul a nyolcvanas

évek legelejéről, melybe a csapat egy fergeteges rockegyveleget is ágyazott a Rolling Stones *Get Nőjé*től a Beatles *Twist and Shout*jáig.

E műsoros kazetta élmény mind azoknak a Genesis-rajongóknak, akik felidézhetik népstadionbelli élményeiket, mind azoknak, akik csupán csak szeretik a jó zenét. Hogy ennek neve a Genesis esetében progresszív rock, instrumentális rock vagy valami más, az másodlagos kérdés.

A muzsika és a látvány együttes élménye még nagyobb lenne, ha a kiadó Helikon Video a sokszorosítás minőségére nagyobb gondot fordított volna.

F. T.

Koncertkülönlegesség szalagon:

GENESIS LIVE

ameriko

Nyugat-Berlinből

Már legalábbis azokban a filmekben, melyeket a nagy film-fesztiválókra küldenek. Ezek az alkotások arra „ítéllettek”, hogy arassanak nemzetközi elismerést, hozzanak néhány, lehetőleg minél több Oscar-díjat vagy legalább jelölést, és a nemzetközi piacon termeljenek minél nagyobb bevételt. Az igazi kasz-szasiker nem ezeknek a dolgok: azt olyan filmek biztosítják, melyek elsősorban nem a mozik, hanem a videóforgalmazás számára készültek, melyeknél a mozisiker csak hab a kávé. Hollywood tehát nagyon pontosan kettéválasztja a nagy pénz megkeresését és a nemzetközi visszhang keltését. Tudja, hogy a kettőt összemenni butaság. Ezért videóforgatásaiban borzongat, szerelmeskedik, horro-rizál, pszichologizál, fantasztikumba repít, szexet ömleszt, hullahégyeket épít – a fesztivál-piacra pedig szemesítve küldi rossz lelkiismeretét, kiscserkészhitét, tiszta szemű vallomását.

A nyugat-berlini Filmfest majd minden napjára jutott egy amerikai furdalás. A közönség lelkiismeretesen végigülte a produkciókat, legfeljebb a hatását nem bírta visszafojtani. De ez csak ritkán fordult elő. Mert Amerika nagyon hatásosan tud a könnyzacskókra hatni.

Hétfő: Dicsőség

Hétfőn megtudhattuk, hogy már a polgárháborúban kezdődött a baj. Mármost Amerikával. Mert hogy még az északiak is hajlamosak voltak megfélemlkezni a négerokről, akikért többek között harcoltak. A *Dicsőség* (Glory), Edward Zwick történelmi eposza – a rendező egyébként ez idáig különösen a televízió-

**Amerikát furdalja a lelkiismeret.
A történelméért. A négerkérdésért.
A zsidó asszimilációért.
A kispolgáriságáért. A maflákért.
A vietnami háborúért. A polgárháborúért.
Az atombombáért. Még a jövőért is.
Amerika egyfolytában hamut szór
a fejére. Megtisztulni vágyik.**

VARIETY

BERLIN DAILY AND SCREENING GUIDE
GENERAL INQUIRIES - STAND 27A - 3RD FLOOR - CINEMENTER - ☎ 262 6927
 EDITORIAL & ADVERTISING ☎ 262 6923 - 254 89175 - 89131

THURSDAY - FEBRUARY 15 - 1990

MATTHEW BRODERICK DENZEL WASHINGTON CARY ELWIS and MORGAN FREEMAN

**TRI-STAR PICTURES
Is Proud to Bring
GLORY to the World.**

GLORY

BERLIN FILM FESTIVAL PRESENTATION FEBRUARY 15
OFFICIAL COMPETITION

THE TRI-STAR PICTURES PRESENTS A PETER JACKSON FILM "GLORY" PRODUCED BY PETER JACKSON AND EDWARD ZWICK
 STEVEN BERENSON AND NORMAN GANNOY WRITTEN BY PETER FRANCIS AND ALVIN JARRE DIRECTED BY EDWARD ZWICK
 CASTING BY JUDITH M. HARRIS COSTUME DESIGNER JUDITH M. HARRIS HAIR AND MAKEUP BY JUDITH M. HARRIS
 MUSIC BY JUDITH M. HARRIS EDITOR JUDITH M. HARRIS EXECUTIVE PRODUCERS JUDITH M. HARRIS AND JUDITH M. HARRIS
 PRODUCED BY JUDITH M. HARRIS AND JUDITH M. HARRIS WRITTEN BY PETER FRANCIS AND ALVIN JARRE DIRECTED BY EDWARD ZWICK

ban edzette tehetségét, a Csálád sorozat például szinte mindenestül az ő gyermeke – az északiak egyetlen olyan hadtestének állít emléket, melyet teljes egészében négerrek alkottak. Kivéve persze a parancsnokokat és a tiszteket: mert a demokráciának már idejekorán érvényesülnie kellett. Robert Gould Shaw volt az a lelkes fehér tiszt, aki megszervezte a néger hadsereget – és katonáival együtt halt is meg Morris szigetén. De a két időpont között igazi egységet tudott teremteni a műveletlen feketék soraiban, kiválták mindenki elismerését, kivéve talán a többi katonát, a fehéreket, mert a demokráciának már idejekorán érvényesülnie kellett.

Bájos film: leginkább talán arra a stílusra emlékeztet, ahogy felénk, szocreál vidékeken egykor a meztelítas kommunhadserget idealizálták. Hogy a szuperszéles vásznon megannyi fekete hős rohan a halálba, fénylő gombszemében a jövőnek szóló üzenettel – „Ha többé nem találkoznak is ezen a világon, láthatjuk egymást a mennyei dicsőségben, ahol sohasem felejtének bennünket” –, tombol a harlemi fiúkorús hallelujája: elérzékenyülve gondolok a szovjet eposz hazugságokra, hogy lám-lám, csak a nagy országok tudnak ilyen meghatottan meghatóak lenni.

Kedd: Árnycsínálók

Kedden már az atombomba miatt süti le a szemét az amerikai film. Roland Joffé, akinek első két filmje világsiker lett – *Killing Fields*, *Missi-on* –, ezúttal az Oppenheimer-

Edward Zwick:
Dicsőség

Jóvá körülmények között. Erre, hogy lenyűgöző volt. Itt már volt már azelőtt, hogy milyen volt a film? Nyilatkozni szoktunk!

Ravasz lelkiismeret-furdalá-

Íme, megint a ravaszabb! Mert Stone végül is azt mutatta föl, hogy Amerikában a kisklotts életnek is kaphatnak értelmet, hogy tolszékéből is lehet politizálni. Karrierförtén lesz végül is Kovács élete. Elmélkszem, Zinnemann csinált egy filmet *Férfiak* címmel: azok a második világháború veteránjai voltak, szintén tolszékben. Főhőse – Marlon Brando játszotta – végül is eljutt kielkioros odáig, hogy hazamegy a szerelméhez, feleségéhez: könnyes happy ending volt az is. De hol van ettől a mostani megoldástól? Kovács már nem elégedhet meg holmi házi tűzhely langymelével: a feleség népet, nem középiskolát fogok. O inkább gyermeketelen. Egyébként a film bámulatos, hatásos, profi, Tom Cruise a főszerepet bizonyítja, hogy egyszer csak naev színlész lett: összes-

Bruce Beresford: Miss Daisy és sofőrje

▶ ségében mégis hideglelést kap az ember a mosolygós nyomorékoktól, a győztes legyőzöttektől.

Csütörtök: Miss Daisy és sofőrje

Csütörtökön aztán ismét vissza

egy alap-lelkismeretfurdaláshoz, a négerekhez. Vegyítve újabb adalékkal: a zsidósággal. És ami igazán fontos: megértő, kedves, feloldó, mindentszéppe oldó humorral. A *Miss Daisy és sofőrje* (*Driving Miss Daisy*) a Broadwayről került a filmstúdióba, miután a darab az

elmúlt évadok egyik leghangosabb sikerének bizonyult. Hőse egy korosodó, felső középosztálybéli, morgós-kedves zsidó öregasszony, aki kocsiját leginkább virágágyásokba tereli – és egy ugyancsak korosodó, bölcs, jó humorú néger férfit, akit a hölgy fia fogad föl anyja mellé sofőrnek. A két ember kapcsolata mulatságos helyzetek során alakul: Miss Daisy eleinte rá sem bír nézni az alkalmazottra

– a film legvégén azonban már csakis őbenne bízik, még fiánál is jobban.

A film persze arról szól – nem is igen rejtett üzenetekkel –, hogy a jenkai Amerikában csakis az elnyomott(?) kisebbségeknek van szívük-humoruk-bájuk, hogy egymást is csak ők érthetik meg igazán: a néző mégis megeszi, amit elé tálnak, mert ember-ségről, barátságról, szeretetről beszélnek. Olyan cikkekről, melyek hiányoznak életünkől. Ta-

Oliver Stone: Július 4-én született

Ron Kovic: „Úgy volt, hogy Al Pacino játszik majd engem”

Ron Kovic tolszószékben jött el a fesztiválra. Barátságos, elhivatott ember. Ővé volt a show, hiszen Stone háttérbe vonult, Cruise meg el sem jött. És Kovic élvezte, hogy ő van a középontban. Látszott: ez az ő igazi elégtétele. És készségesen mesélt bárkinek, bármennyit.

– 77 júliusában találkoztam először Oliverrel. Tudtam, hogy ő is kiszolgált vietnami katona, tudtam, hogy ő is megszenvedte a maga talpra állását. Azonnal ígért mondtam a tervre, hogy csináljunk együtt filmet az életemről. Úgy volt, hogy Al Pacino játszik majd engem, de négy nappal a forgatás előtt összedől a produkció anyagilag. Ráadá-

sul Alnak nem is volt affinitása a történetemhez. Összetört a kudarc. Aztán eltelt tizenkét év, és Oliver felhívott: Ron, én készen vagyok. Átírtuk a forgatókönyvet; miközben az ő gyerekei körülöttünk háborúsdi játszottak, mi arról írtunk, hogy a háború a legszurdabb, legértelmetlenebb dolog a világon. El akartam mesélni mindenkinek, milyen iszonyú nehezen álltam talpra. De sikerült. A békeharc értelmet adott az életemnek. És ezt el kell mesélni az amerikaiaknak. Sokszor arra gondolok, bár ezen Oliver mindig mosolyog, hogy az Államokra is ráférne egy kis gorbacsovi peresztojka, egy igazi glaznoszty.

Herbert Ross: Acélmagnóliák

lán mert nem születünk kisebb-ségnek? Vagy mert mi tényleg annak születünk?

Péntek: Acélmagnóliák

És pénteken a szeretethiány furdalására apellál egy film, a koreográfusként, majd a *Funny Lady* vagy a *Footloose* rendezőjeként megkedvelt Herbert Ross kapitális marhasága, az *Acélmagnóliák* (Steel Magnolias). Amely egy magát kisebbségnek megélt többségről, a nőkről szól. Arról, hogyan képesek mindent feláldozni családjukért; hogy egy gyerek születés kedvéért cserébe az életük sem túl nagy ár; hogy a férfiak mindehhez csak értetlenül asszisztálnak képesek. Könnyes, megható, minden kockáján hazug ez a sztárparádával készült alkotás: biztos megjósolhatni, ez kasszasiker is lesz. Mert a hazugságai olyanok, melyekkel mindannyian szívesen kábitanánk magunkat.

Volker Schlöndorff: A szolgálólány meséje

Szombat: A szolgálólány meséje

Sokkal szívesebben, mint Volker Schlöndorff látomásos utópiájával, melyben egy elképzelt Amerika szerepel. A szolgálólány meséje (*The Handmaid's Tale*) egyike a végeláthatatlan orwelliádnak: ennek a diktatúrának sajátos matriarchátus a működőképe. A vezetőnek született nők kikapcsolják életükből a nemiséget, közrendükből és foglyokból toborozzák azokat a szolgálókat, akik helyettük szülnék. A megtermékenyítés akusakor a férfi mintegy egyszerűen teszi magáévá feleségét és a szolgálót: a feleség élvez, a férfi dolgozik, a lány megfog. Szerencsés esetben. Egyébként börtön és halál vár rá. Vagy a szerelem, ha véggépp mázija van: és akkor már van miért menekülnie, bujkálnia. Furcsa utópia ez: Amerika nagyhatalmi lelkiismeret-furdalása legálább annyira áthatja, mint a rendező európai félelme. És közben mi, kelet-közép-európaiak elképedve látjuk, hogy mesésőbb tájak születtél még lidérces álmaikban sem tudnak olyat kitálatni-elképzelnéi, aminek a hatványozottabb

A *Július negyedikén* (Born on the Fourth of July) című filmet Oliver Stone kapta a legjobb rendezőnek járó Oscart Jessica Tandy 80 évesen játszotta el a *Miss Daisy sofőre* (Driving Miss Daisy) főszerepét, és elnyerte a legjobb nő alakítás díját. Ez utóbbi alkotás lett a legjobb film Oscar-díja is. A *Glory* (Dicsőség) című filmben nyújtott teljesítményéért Denzel Washington lett a legjobb mellékszereplőt illető díj.

formált mi már ne éltek volna át. Sok helyütt ma is élik-halják: nekik a negatív utópia valóság. Amerika viszont biztos benne, hogy a totalitástól sohasem kell félnie.

Vasárnap: Mindenki győz

Pedig a hétköznapiak ott sem jobbak! – kiált fel az angol színeken indult amerikai film, a *Mindenki győz* (*Everybody Wins*), melyből megtudhatjuk, hogy az amerikai klavírosokban helyi maffiak működnek, hogy össze vannak fonódva, hogy a tisztaság magánéletük csak vesztes lehet, még az is elárulja, aki megbízta őt, hogy végül is mindenki nyertes, aki a piszkos játszmán belül van, tehát az egyetlen lehetőség az, hogy belülről kerüljünk. A filmet Karel Reisz rendezte, a közhelyeket Arthur Miller pofozta ostoba forgatókönyvvé: olyan az egész, mint egy Chandler-paródia. De komolyan veszi önmagát. Ettől aztán elviselhetetlen. De leleplez, és ez most dívat Hollywoodban.

Mert Amerikát furdalja a lelkiismerete. Ez néha művészetté párolja, olykor a hétköznapiokban szenvedni meg. De a külvilágnak inkább a nyugati partit változtat mutatja meg. Hátha bedőlünk neki!

Bányai Gábor

Karel Reisz: Mindenki győz

Ezért küzdök én, meg sok bajtársam is.

Nem Vietnam-filmet akartunk csinálni. Azt a borzalmat akartuk megmutatni, amit a háború testben-telekben elűt. Hogy tolokocsi-ban kell élnem, azt sohasem lehet igazán megszokni, elfogadni. Nem akarom, hogy fiatal emberek háborús hősként, aztán nyomorék részesek legyenek. Soha többé nem akarok, nem bírok ilyet látni. Remélem, nem is kényszerülök erre. Bizom az olyan érzékeny okos fiatalemberekben, mint Tom Cruise, aki a barátom lett, aki képes volt azonosulni minden fájdalommal, kétségbeeséssel, akaratommal, vágyammal. És bizom azokban az emberekben, akik Berlinben káoszcsall verítkezik szét a falat, a falakat, melyek el akarnak választani, háborúba és pusztulásba akarnak kényszeríteni bennünket.

NYÁRI SLÁGER- KÍNÁLAT

HOWARD, A KACSA

színes, szinkronizált, amerikai filmvígjáték
kb. 108 perc
© 1986 Universal City Studios, Inc./All rights reserved
Rendezte: WILLARD HUYCK
Főszereplők: LEA THOMPSON, JEFFREY JONES, TIM ROBBINS

PÁRBAJ

színes, feliratos amerikai kalandfilm
kb. 88 perc
© 1972 Universal City Studios, Inc. All rights reserved
Rendezte: STEVEN SPIELBERG
Főszereplő: DENNIS WEAVER

BEVERLY HILLS-I ZSARU II.

Színes, szinkronizált, amerikai bűnügyi vígjáték
kb. 99 perc
TM & © 1987 Para Mount Pictures Corporation
All Rights reserved
Rendezte: TONY SCOTT
Főszereplő: EDDIE MURPHY

CÁPA 2

színes, szinkronizált, amerikai kalandfilm
kb. 111 perc
© 1978 Universal City Studios, Inc. All reserved
Rendezte: JEANNOT SZWARC
Főszereplők: ROY SCHEIDER, LORRAINE GARY, MURRAY HAMILTON

A KIS SZEMTANÚ

színes, feliratos, amerikai kalandfilm
kb. 107 perc
©1985 Paramount Pictures Corporation /All rights reserved
Rendezte: PETER WEIR
Főszereplő: HARRISON FORD

VÁDLOTTAK

színes, szinkronizált amerikai kalandfilm
kb. 110 perc
© 1988 Paramount Pictures Corporation All rights reserved
Rendezte: JONATHAN KAPLAN
Főszereplők: JODIE FOSTER, KELLI MCGILLIS
(Jodie Foster ezért az alakításáért Oscar díjat kapott 1989-ben a legjobb női főszereplőként)